

BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VÍZIVÁROS

VÁRNEGYED

2025.
május
27. — 07

11

BUDAVÁR ÚJ DÍSZPOLGÁRA

Sótonyi Péter
orvosprofesszor

Fotó: Tóth Tibor

MOZGÁSRA HÍV BUDAVÁR

Sporthónapi
programok
kerület-szerte

9

CHARLIE-VAL BESZÉLGETTÜNK

a Kalef-galeriről,
a rádiók
makacsságáról

20

KERTHELYISÉG- KÖRKÉP

Itt hűsölhetünk
majd a forró nyári
napokon

24

Virágos kenderem...

KÉZMŰVES TÁBOR

Virágos motívumok felhasználásával
készítünk használati tárgyakat, ékszereket,
hangkeltő eszközöket.

Agyagozunk, gyöngyöt fűzünk, batikolunk,
nemezünk, csuhát fonunk.

Időpont: 2025. augusztus 4–8., hétfőtől péntekig 9.00–16.00 óra között

Helyszín: Virág Benedek Ház (1013 Budapest, Döbrentei utca 9.)

Korosztály: 8–14 éves korig

Részvételi díj: 40.000 Ft, I. kerületiek számára: 20.000 Ft

Szervező: Budai Polgári Közösség

A tábor díja magában foglalja az anyagköltséget és az étkezés költségeit
is, valamint 8.00–9.00 és 16.00–17.00 óra között ügyeletet biztosítunk.

Jelentkezni

2025. július 15-ig

az info@budaipolgarikozosseg.hu
e-mail címen lehet.

TÁBORVEZETŐK

Jókainé Gombosi Beatrix
népi iparművész, népi játék és
kismesterségek oktatója

Markó Judit pedagógus, népi
játék és kismesterségek
oktatója

A programjaink a Magyar Kormány és a Bethlen Gábor
Alap, valamint a Budavári Önkormányzat támogatásával
valósulnak meg.

Arccal a nyárnak

Az utóbbi években a tavasz helyett sokszor nyarat kaptunk. Rögtön a tél után. Az aszály meg már június elején beütött. Idén mintha visszatért volna a természet, az időjárás a rendes, hagyományos kerékvágásba, a hűvös reggel után jön is a zivatar, és csodák csodája, a hőség elmarad.

Ezért aztán lehet, hogy nem volt olyan jó ötlet feltérképezni a kerület kerthelyiségeit, mert a székeket, asztalokat egyelőre hiába helyezték ki a vendéglátósok. Azért mégis abban a reményben adjuk közre nagy budavári kertkörképünket, hogy a lassan, de biztosan érkező meleg nyári délutánokon válogathassunk közülük.

Amiből még válogatni lehet majd, az a június 21-i Múzeumok Éjszakája I. kerületi állomásai, így főként a Virág Benedek Ház Márai 125 programja, amely egész délután éjfélig kínál programot: ismert írók könyvbemutatóit, Fortepan-műhelylátogatást, sétákat és WAMP-dizájnvasárt. Különleges lehetőség végigjárni a Még Meg Nem Született Múzeumot is az emeleten, ahol ősztől a Márai-kiállítás kap majd helyet. Benézhetünk a Várnegyed Galériába is, ahol a magyar plakátművészettel és -történettel ismerkedhetünk tárlatvezetés formájában, és a krisztinavárosi Tér-Kép Galéria is várja az éjszaka kultúrvándorait.

Apró, mégsem elhanyagolható változás életünkben, hogy új külsővel jelentkezünk, az önkormányzat után a Várnegyed is új ruhát kapott: több oldal, megújult tipográfia, szebb és átláthatóbb belívek.

Jó olvasást kívánok!

Kuthi Áron
főszerkesztő

4 TESTVÉRVÁROSOK
Szakmai látogatás Prágában,
Zentán és Pozsonyban

5 TESTÜLETI ÜLÉS
Pályázatokról döntöttek,
új rendőrkapitány érkezik

**7 SZÉPÜLNEK
TEREINK**
Átfogó zöldítésbe
kezdték a közterületeken

9 SPORTHÓNAP
Megmozdul Budavár
az egészséget

10 ÚJ DÍSZPOLGÁR
87 év a kerületben
– interjú Sótonyi Péterrel

16 TÁRSASHÁZAK
Így lehet botránymentes
a felújításról szóló közgyűlés

18 BULI A TABÁNBAN
Boldogság van!
Interjú Charlie-val

22 BEETHOVEN BUDÁN
Visszatért a klasszikus zene
a Várnegyedbe

**24 KERTHELYISÉG
KÖRKÉP**
Itt hűsölhetünk majd
a forró nyári napokon

28 MÁRAI 125
Újságot írni idegállapot
– Márai, a publicista

30 FRANCIA INTÉZET
Egy falatnyi Párizs
a Duna-parton

32 OSTROM 80
Embernek maradni
a pokolban is

34 ZOLNAY LÁSZLÓ
Osztályidegen napszámosból
elismert régész

38 UTCAMESÉK
Lámpás Rudi birodalma,
a Kereszt tér

40 BUDAKUTYA
Sir Lancelot
Kolozsavárról érkezett

43 PROGRAMAJÁNLÓ
Minden, ami kultúra:
ezt kínálja a MáraiKult

Szerkesztőségünk elköltözött!
Új címünk: 1013 Budapest, Krisztina krt. 73.

beköszönő

tartalom

Szakmai látogatás Prágában

Prága I. kerületének, vagyis a prágai Várat, a Kisoldalt és az Óvárost magába foglaló városrészének vezetőivel találkozott a Budavári Önkormányzat vezetői a cseh fővárosban. A prágai Városházán Terezie Radoměřská polgármester asszony és David Bodeček alpolgármester fogadta Böröcz László polgármestert, Fazekas Csilla alpolgármestert és a budavári delegáció többi tagját, Fróna Levente képviselőt, Horváth Szabolcsot, a Budavári Városüzemeltető Kft. ügyvezetőjét, Waschler Györgyöt, a Budavári Városüzemeltetési Igazgatóság vezetőjét és Vas Hunort, a GAMESZ igazgatóját.

A megbeszélések középpontjában a városfejlesztés, a közlekedés, a turizmus kihívásai álltak, de érintették a felek a két város közötti jövőbeli együttműködési lehetőségeket is. A delegáció tagjai a prágai kerékpáros infrastruktúrára, a parkolás kérdései felől, valamint a digitális városfejlesztési stratégiákról és

A Budavári Önkormányzat küldöttsége vendéglátóikkal a cseh fővárosban

Forrás: Böröcz László Facebook-oldala

az IT-alapú működés tapasztalatairól is érdeklődtek. „A prágai kollégák nyitottan osztották meg velünk saját megoldásaikat, és kíváncsiak voltak arra is, nálunk hogyan működnek ezek a területek. A testvérvárosi kapcsolatok akkor

nyerik el igazi értéküket, amikor valódi tartalom és kölcsönös, építő párbeszéd áll mögöttük” – mondta Böröcz László a látogatás után.

A látogatás keretében a delegáció bepillantást nyerhetett a hagyományörző Navalís ünnepség eseményeire is, melynek eredete Nepomuki Szent János, Csehország legismertebb szentje történetéhez nyúlik vissza, aki a 14. században élt és mártírhálált halt IV. Vencel király uralkodása alatt, mert nem volt hajlandó megszegni a gyónási titkot. Mivel holttestét a Moldvába dobták, a vízen közlekedők, hajósok és hidak védőszentjeként tisztelik. 1715-től rendeznek vízi koncerteket a tiszteletére. A modern fesztivál célja nemcsak a vallási emlékezés, hanem a cseh barokk hagyományok és kulturális örökség ápolása is.

Prága I. kerülete éppen 25 éve, 2000 márciusa óta testvérvárosa Budavárnak.

VN

Határon túl is Márai

A 125 évvel ezelőtt született Márai Sándor íróra, költőre emlékeztek május 18-án vasárnap este a vajdasági Zentán, a Kiszsinagógában. A Thurzó Lajos Művelődési-Oktatási Központ és Budavár Önkormányzatának közös szervezésében Hirtling István Jászai Mari-díjas magyar színész, érdemes és kiváló művész „Éltem egyszer én” című felolvasóestjén vehettek részt az érdeklődők.

Az Élet, bor, humor – Az alig ismert Márai alcímet viselő est középpontjában az író kevésbé ismert oldalával ismerkedhetnek meg a jelenlévők. A derűs esszéket, éles szemű publicisztikákat, bölcs és borral fűszerezett gondolatokat tartalmazó válogatással a 125 éve született Márai Sándor irodalmi hagyatékát ünneplik. Bevezetőt Mészáros Tibor irodalomtörténész, a Márai hagyaték kezelője mondott. Az est fényét Szabó Dániel cimbalomművész emelte.

A délvidéki Zenta magyar polgármestere, Burány Hajnalka köszönetét fejezte ki az életmű felvillantásáért, valamint Zenta testvérvárosának, Budavár Önkormányzatának azért, hogy elhozta a városba az előadást.

AB

Magyar hét készül Pozsonyban

A Liszt Intézet igazgatójának meghívására Pozsonyban tett látogatást Fodor Artur alpolgármester és Bauer Eszter kulturális tanácsnok. A budavári küldöttség Venyercsan Pál mellett találkozott és megbeszélést folytatott Balogh Csabával, Magyarország pozsonyi nagykövétével és Jarábik Gabriellával, a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumának igazgatójával. A megbeszélések középpontjában a közelgő „Több, mint szomszéd – Magyar kulturális hét Pozsonyban” című, június 10. és 16. között megrendezésre kerülő rendezvény állt. A találkozón a Budavári Önkormányzat képviselői tájékoztatták partnereiket arról is, hogy a kerület Márai-emlékévet hirdetett, és ismertették az ehhez kapcsolódó programokat. A partnerek egyetértettek abban, hogy a kulturális együttműködést tovább kell mélyíteni, ennek jegyében a jövőben közös események szervezését tervezik Budaváron és Pozsonyban egyaránt.

Az egynapos látogatáson Fodor Artur és Bauer Eszter a Brämer-kúriában megtekintették a szlovákiai magyar kisebbség történelmét és kultúráját,

Forrás: Bauer Eszter Facebook-oldala

néprajzi kincseit őrző kiállítást, beszélgettek Grendel Lajos Kossuth-díjas íróról elnevezett olvasóteremben, dunaszerdahelyi asszonyok sütötte pogácsa mellett, délután pedig Harmos Károly (1879-1956) festőművész korábban még ki nem állított munkáiból válogató kiállítást néztek meg. A napot filmklubbal zárták, amelyen Sipos József A titkos szám Márai Sándor azonos című művéből készített filmjét vetítették a helyi közösségnek. Az alkotás egy hétköznapi ember küzdelmét ábrázolja a diktatúrával szemben.

Várnyegyed

Együttműködés a BRFK-val

Egyhangú döntéssel támogatta a képviselő-testület, hogy a kerület és a rendőrség együttműködési megállapodást kössön. Az indoklás szerint a megállapodás egyebek mellett a közterületi kamerarendszer rendőrségi szakmai segítséggel történő működtetéséről szól, amelyhez az önkormányzat a BRFK részére 13,8 millió forint összegű finanszírozást nyújt. Emellett 39 millió forint jut a közterületek ellenőrzését szolgáló közbiztonsági tevékenység túlszolgáltatására, valamint a kerületrészek biztonságának erősítésére, a közterületen elkövetett bűncselekmények visszaszorítása érdekében a Budavári Rendészet közterület-felügyelőivel és segédfelügyelőivel történő közös járőr-szolgálatban szükségessé váló túlszolgálat finanszírozására.

A testületi ülésen a budavári képviselők meghallgatták az I. kerületi rendőrkapitány, Márton Zoltán alezredes beszámolóját is. A benyújtott dokumentum szerint 2024-ben emelkedett a regisztrált bűncselekmények száma az előző évhez képest. Míg ugyanis 2023-ban 661, addig tavaly 721 bűnesetet jelentettek, ami 9,1 százalékos emelkedést mutat. A beszámoló megjegyzi: az emelkedést leginkább az online elkövetett csalások számának növekedése okozta, amely a 2023-as 31-ről 66-ra emelkedett 2024-ben. A lopás – betöréses lopásokkal együtt – bűncselekmények száma 135-ről 184-re emelkedett.

Terdik Tamás, Budapest rendőrfőkapitánya és Istók Gergely új kerületi kapitány (jobbra) Böröcz László polgármesternél | Fotó: Törő Balázs

A betöréseknél a leggyakoribb elkövetési módszer a nyílászárók, erkélyajtók befenesztése és a hengerzár-törés. A lakásbetörések során az elkövetők többnyire készpénzt, ékszert és könnyen mozgatható egyéb értéktárgyakat tulajdonítottak el. A kamerafelvételeknek, az arcképfelismerő rendszernek, a közterületi jelenlétnek és az alaposabb nyomozói munkának köszönhetően ezen bűncselekmények száma stagnál. Ami a hatékonyságot illeti, a 14 kiemelten kezelt bűncselekmény nyomozás eredményességi mutatója több mint öt százalékpontot javítva 60,4 százalékra emelkedett. Míg a rablások, testi sértések nyomozati mutatója 100 százalékos volt, addig a lopások tekintetében az

eredményesség 43,2-ről 34,4 százalékra csökkent.

A testületi ülésen Márton Zoltán alezredes jelezte, egy új felkérést elfogadva június elsejével távozik jelenlegi posztjáról. Böröcz László megköszönte a kapitány munkáját, egyúttal további sikereket kívánt neki. Időközben az új kerületi kapitány, Istók Gergely alezredes be is mutatkozott a polgármesternek. Közös áttekintették, miként tudják tovább erősíteni a közbiztonságot a Budavári Önkormányzat és a rendőrség együttműködésében. A beszélgetés során kiemelt figyelmet fordítottak a lakosság biztonságérzetére, a közterületek rendjére, valamint a prevenciók jelenlét növelésére.

BR

Új kerületi főorvos

A képviselő-testület döntött a július elsejével nyugdíjba vonuló dr. Bodroghelyi László, az Egészségügyi Szolgálat igazgatójának utódjáról. A képviselők a három beadott pályázat közül dr. Mechler Andrásét találták megfelelőnek. Dr. Bodroghelyi László húsz év után köszön el pozíciójától, de háziorként tovább dolgozik. A testület nevében Böröcz László polgármester köszönte meg két évtizeden át tartó elkötelezett intézményvezetői és szakmai szolgálatát.

A testület döntött a Semmelweis-díj odaítéléséről is. 2025-ben a díjat Bús Attiláné, a Maros utcai Rendelőintézet gazdasági igazgatója, okleveles egészségügyi menedzser, illetve dr. Molnár Zsuzsanna, a rendelőintézet radiológus szakorvosa kapja. A Budavárért Emlékérem kitüntetettjei 2025-ben dr. Sényi Katalin gyermekszemész, Vecsey András, a Közbiztonsági Közhasznú Közalapítvány elnöke és Abendschein Gábor vendéglős.

KÁ

Pályázat iskolai alapítványoknak

A Budavári Önkormányzat 20 millió forintos keretösszeggel pályázati lehetőséget biztosít az általános- és középiskolákat működtető alapítványok részére – erről is döntött legutóbbi ülésén a képviselő-testület.

A kiírás értelmében az oktatási intézmények többek között oktatást segítő, kompetenciát fejlesztő informatikai eszközök beszerzésére, sajátos nevelési igényű gyerekek, diákok képzését, fejlesztését biztosító speciális eszközök és berendezések beszerzésére, infrastruktúra-fejlesztésre (például akadálymentesítés, energetikai korszerűsítés, légkondicionáló berendezés beszerzése), nemzetközi kapcsolatépítésre, tanárok továbbképzésére, ösztöndíjprogramok biztosítására, illetve könyvtárfejlesztésre igényelhetnek támogatást pályázatonként legfeljebb 2 millió forint keretösszeggel. Pályázni június elsejétől szeptember 30-ig lehet.

-várnegyed

A gyerekek természeti kötődését erősítik

A madarak és fák napja alkalmával a kerületi óvodások is bekapcsolódtak a természetvédő kezdeményezésbe. A városi élethez hozzászokott apróbb madarak, cinegék és csuszkák számára tizenöt új odút helyeztek ki az önkormányzat a kerület óvodáiban, hogy a gyerekek testközelből ismerkedjenek a madarak életével és ezzel erősödjön a természet iránti elkötelezettségük.

Nem mindenki tudja, de Budavár páratlan madárfaj-gazdagsággal rendelkezik. Parkjainkban és kertjeinkben több mint száz madárfaj él, és akadnak, akik megszállottjai megfigyelésüknek. A csókák és ragadozók mellett számos énekesmadár fészkel a kerületi fákon. Ezt megelőzően már 10 odút helyeztek el a közösségi kertben és parkokban, most az óvodások is bekapcsolódhatnak a kezdeményezésbe.

A madarak és fák napja száz éves hagyomány Magyarországon, melyet május 10-én ünneplünk. Célja, hogy felhívja a társadalom, különösen az ifjúság figyelmét az őket körülvevő élővilágra és a természetvédelem fontosságára.

Sz.É.

Adományokat várnak a házikedvencek

Régi, de használható állatfelszereléseket gyűjt kutyáknak és cicáknak a Mr. Mancs kisállat-felszerelés és -eledel értékesítő pont. Az akció az újrahasználatról szól, azaz – legyen szó egy plédről, egy fekhelyről, egy nyakörvről vagy akár csak egy régi labdáról – ne kelljen mindenkől újat venni. Az adományozók ezzel nem csak egy állatnak segítenek, hanem a környezetnek is.

Amiket gyűjtenek: takarók, etető-ita-tótál, játékok, nyakörv, poráz, hám, fekhely, ápolási eszközök, bármilyen tiszta, használható állatos felszerelés.

A beérkezett adományokat a Tizenegy Állatvédő Egyesület – Újbuda Állatmentés segítségével juttatja el olyan helyekre, ahol a legnagyobb szükség van rájuk.

A leadás helye: 1013 Attila út 37. Mr. Mancs üzlet, június 19-ig.

-várnegyed

Új rugós libikókákat kaptak a játszóterek

Folyamatosan újulnak játszótereink, a Budavári Játszótér Üzemeltető Közhatalmú Nonprofit Kft. munkatársai felméri a kerület gyermekparkjainak állapotát, korrigálják vagy lecserélik a meghibásodott eszközöket, és ahol lehet biztonságosabbá teszik a gyerekek kikapcsolódását.

Mint azt lapunk megtudta, a Franklin játszótéren négy eszköz alatt összetört gumiborítást kellett kicserélniük az elmúlt hetekben, egy rugós libikóka pedig elromlott, helyette újat kaptak a parkban játszózók.

A rugós libikóka nagyon népszerű, de egyben érzékeny játszóeszköze a kicsiknek, az Aladár utcai játszótéren is cserélni kellett ugyanezt a típusú, mára túlhasznált játékelemet. Az önkormányzat szakemberei korábban a Szaffi játszótér elhasználódott eszközeit és kopott pihenő padjait mázolták újra. Az év folyamán a kerület összes játszótérének megújítását tervezi az önkormányzat, a sort a Naphegy téri Pom Pom játszótér nyitotta meg.

VN

Fotó: Vadnai Szabolcs

Tanuljon ön is nyelveket a Budavári Önkormányzat támogatásával!

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

◆ **Nyelvtanulási támogatás:** nyelvtanfolyam díjának összege, de legfeljebb 50 000 Ft

◆ **Nyelvvizsga támogatás:** nyelvvizsgadíj összege, de legfeljebb 30 000 Ft

TOVÁBBI TÁMOGATÁSI FORMÁK:

◆ **Gépjárművezetői engedély megszerzésének támogatása** az elméleti, a gyakorlati oktatás díjának és a vizsgadíjnak az összege, de legfeljebb 100 000 Ft

◆ **Gyógyászati segédeszközök beszerzésének támogatása** megvásárolt gyógyászati segédeszköz(ök) vételárának 50 százaléka, de legfeljebb 50 000 Ft

◆ **Fogszabályozási támogatás** fogszabályozó készülék vételárának megfelelő összeg, de legfeljebb 50 000 Ft

◆ **Fogpótlási támogatás** fogpótlás, a fogpótlás technikai költségeinek megfelelő összeg, de legfeljebb 150 000 Ft

Pályázati határidő: 2025. szeptember 30.

A pályázat keretösszege 71 millió forint.

A pályázatok beérkezési sorrendben, folyamatosan kerülnek elbírálásra a keret kimerüléséig.

Átfogó zöldítésbe kezdett a kerület

Virágültetéssel jelezte a nyár közeledtét a városvezetés, amikor az Ostrom utcában, illetve a Bécsi kapunál friss virágokat és növényeket ültettek el. „Célunk, hogy a nyári hónapokra is rendezett, zöld környezet fogadja a környéken élőket és az ide érkezőket...Folytatjuk a közterületek gondozását, hogy a nyarat egy virágzó, rendezett kerületben köszönthessük együtt” – írta közösségi oldalán a polgármester. Böröcz László a Tóth Árpád sétányon japán cseresznyefákat is ültetett, így csatlakozva Magyarország országfásítási programjához, amely évente 50 millió facsemete telepítését tűzte ki célul.

Nagyságrendileg 8 ezer, nagyobb rész egyynyári növények kerültek a virágágyásokba – az édesburgonyától (ez dísznövény) a petúnián, díszcsaládon, verbénán, rózsameténgen, batátán, papagájvirágon, ezüstös pázsitszulákon át a kánáig – köszönhetően a Budavári Játszótér Üzemeltető Közhasznú Non-profit Kft. (BUJSZ) munkatársainak.

A Kft. vezetője, Dobó István azt is elmondta, a most elültetett virágok egészen októberig díszítik majd a közterületeket. Ősszel több 10 ezer hagymás virágot is telepítenek, ezek mára elvirágoztak, ezért kiszedték őket, a helyükre kerültek most az új növények.

A Tóth Árpád sétány fái illetően megtudtuk, hogy az ottani fasort bő évtizede telepített japán díszcseresznye fák alkották, de közülük kettő most sajnos nem élte túl az elmúlt telet, ezeket pótolta most a polgármester. A cég munkatársai egyébként folyamatosan figyelik kerületszerte a növények állapotát. A tapasztalatok szerint a város

Böröcz László Nyitrai Zolt miniszterelnöki biztossal fát ültet a Várban | Fotó: Vadnai Szabolcs

jelentette viszontagságokat a legjobban a nyugati ostorfa, illetve a páfrányfenyő bírja, de például a gesztenyefákat az aknázómolyok állandó jelenléte miatt gyakran permetezni kell. Megfelelő körülmények között ez utóbbiak esetében 50 éves átlagéletkorral lehet számolni. Fasorok esetében a kivágásra ítélt fákat ugyanazzal a fajjal pótolják.

A növényeket részben a Főkerttől, de más faiskoláktól, termelőktől is vásárol az önkormányzat, a előkészítési, ültetési munkákat a BUJSZ Kft. 15 munkatársa végzi, míg a telepítési koncepció kidolgozásáért a kerület főkertésze felelős.

Kérdésünkre Dobó István azt is megjegyezte, hogy bár szép dolog a helyben élők zöldítést célzó aktivizmusa, de senkinek nem javasolja, hogy közterületen faültetésbe fogjon. Az igaz

ugyan, hogy a házak lakóinak feladata az épületek előtti közterület rendben tartása, de ez elsősorban a takarításra, síkosság-mentesítésre és fűnyírásra vonatkozik. A virágosítást a kerületi parkokban, játszótereknek, magasságokban a szakemberek végzik. Ezt a cég vezetője azzal indokolta, hogy náluk nem csak az ehhez szükséges tudás van meg, hanem egy olyan digitális kataszter is, amely minden cserjét, minden fát, minden virágágyást, (sőt még szemetesekükét is) geo-koordináták alapján tárol, benne a növények korával, fajával, minden fontos adatával együtt.

A zöldebb kerület lehet közös ügyünk, de a partizánakciók helyett ez legyen a tudatos tervezés eredménye – tanácsolta a szakember.

- ambrus -

Babaköszöntő csomag a kerület újszülöttjeinek

Babaköszöntő csomaggal segíti az Budavári Önkormányzat az I. kerületben születő gyermekeket – erről is döntést hoztak a képviselők a május 22-i testületi-ülésen. A csomagot a kerületben állandó lakcímmel rendelkező szülő kérelmezheti újszülöttje számára 2025. szeptember elsejétől. A gyermekgondozást segítő tárgyakat, termékeket és gyermekruhákat tartalmazó csomaggal a Budavári Önkormányzat szeretne hozzájárulni a gyermekvállalással kapcsolatos anyagi terhek, kiadások csökkentéséhez. A babaköszöntő csomag újszülött gyermekeknek csak egyszeri alkalommal igényelhető és a

jogosultság megállapítását követően azok eljuttatásáról és a jogosultak részére történő átadásáról az újszülött gyermekeket gondozó területileg illetékes védőnők gondoskodnának. A babaköszöntő csomagok összeállításáról, a csomag tartalmát képező tárgyak, termékek és ruházat beszerzéséről az önkormányzat gondoskodik.

Böröcz László polgármester kérdésre válaszolva elmondta, a csomag adományozása adatvédelmi okok miatt nem lehet automatikus, azt a szülőknek kell kérelmezniük. A csomagot a gyermek születése után 30 napig igényelhetik.

-vn

angol nyelv tábor 2025. JÚLIUS 21–25.

Jelentkezési határidő: **JÚLIUS 11.**

Helyszín: **VIRÁG BENEDEK HÁZ**
(1013 Budapest, Döbrentei utca 9.)

Jelentkezés: **itthonotthontarsaskor@gmail.com**

korosztály: **6–10 évesek**
részvételi díj: **59 000 Ft**
KERÜLETIEKNEK: 25 000 Ft

A TÁBORBA ANGOL ANYANYELVŰ GYERMEKEK JELENTKEZÉSÉT IS VÁRJUK.

 BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT **ITTHON OTTHON** TÁRSASKÖR

NAPKÖZIS SPORT TÁBOR

CZAKÓ UTCAI SPORT ÉS SZABADIDŐ KÖZPONT
(1016 Budapest, Czakó utca 2–4.)

IDŐPONT:
I. turnus: **2025. június 30. – július 4.**
II. turnus: **2025. július 14–18.**
8.00–17.00

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: június 20.

JELENTKEZÉS:
egyesulet.budai.fiatalok@gmail.com

RÉSZVÉTELI DÍJ: 30 000 Ft
Kerületieknek csak 10 000 Ft regisztrációs díj fizetendő.

KOROSZTÁLY: 10–14 évesek

 BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT **BUDAI FIATALOK** LOKÁLPÁTRIÓTA EGYESÜLETE

2025. JÚLIUS 7–11.
8.30–17.00 **HAJÓS ALFRÉD SPORTUSZODA**

KÁSÁS ZOLTÁN ÚSZÓTÁBOR

korosztály: **10–14 évesek**
részvételi díj: **50 000 Ft**
I. kerületieknek: **25 000 Ft**
jelentkezési határidő: **2025. június 27.**
jelentkezés: **itthonotthontarsaskor@gmail.com**

 BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT **ITTHON OTTHON** TÁRSASKÖR

NÉPI TÁBOR

Időpont: 2025. június 23–27.
Helyszín: Virág Benedek Ház
(1013 Budapest, Döbrentei utca 9.)

Jelentkezés:
maraikozalapitvany@gmail.com

Szakmai megvalósító:
BARTÓK TÁNCEGYÜTTES

NÉPTÁNC- ÉS NÉPDALTANULÁS
NÉPI JÁTÉKOK
HANGSZERBEMUTATÓ
KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSOK

Részvételi díj: 40 000 Ft
I. kerületieknek: 25 000 Ft
Korosztály: 6–10 évesek

 MÁRAI SÁNDOR KULTURÁLIS KÖZALAPÍTVÁNY **BARTÓK TÁNCEGYÜTTES**

Júniusban megmozdul a kerület

Sporthónapot hirdetett az önkormányzat, elkezdhetjük a tai-chit is

Minden korosztályt meg szeretne mozgatni a Budavári Önkormányzat júniusban, hogy így is felhívja a figyelmet a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód fontosságára. A programsorozat részeként a Czakó utcai Sport- és Szabadidőközpont illetve a Márai Sándor Művelődési Ház szervezésében többek között futóversenyen, gerinctornán, jóga foglalkozáson vehetünk részt, de bekapcsolódhatunk a nordic walkingba, ping-pongozásba, és a hasizom-regenerálásba is.

A Márai-év részeként kiemelt esemény lesz a Márai-maraton május 28-án a Challenge Day-en, vagyis a Kihívás Napján, itt a 125 éve született író-költőre, Márai Sándorra emlékezve 125 percen át tartó testmozgást szervez a Czakó sportközpont. A futók a Czakóról indulva a Tabánban tesznek egy kört, így térnek vissza a sportpályára. A maraton része egy szintén 125 percesre tervezett jóga foglalkozás is. (Lapunk május 23-án ment nyomdába, a Challenge Dayről és a sporthónap eseményeiről következő számunkban tudósítunk.)

A sporthónap alatt belekóstolhatunk a szinte az egész világon ismert kínai mozgásformába, a tai-chi rejtelmibe is. Ez a lassú, kimért mozdulatsorból álló sport – bármilyen hihetetlen – de javítja közérzetünket, egyensúlyérzékünket, légzésünket, segít a vérnyomásproblémákon, és ha valóban

Fotó: Várnegyed

A kerület vezetői idén is bekapcsolódnak a közös megmozdulásba

koncentráltan végezzük, hatékonyan oldja a stresszt. A Jókai Anna Szalon és a Vízivárosi Klub szintén helyszíne lesz a sporthónapnak.

Fazekas Csilla alpolgármester rendszeresen sportol, nagy örömmel csatlakozik a sporthónap eseményeihez. „Amikor időm engedi, a csoportos aerobik órákat választom, motivál, ha együtt mozoghatok másokkal. Tavaly a kihívás napján a Hattyú utcai idős klubban együtt tornáztunk, most pedig amit különösen izgatottan várok, az a

közös futás, a Márai-maraton.” Hozzátette, egy-egy fárasztó munkanap előtt, kora reggel vagy késő este nehezen veszi rá magát az ember a mozgásra, de már a rendszeres esti sétának a budavári utcákon vagy lépcsőkön is számos jótékony hatása van a testi és lelki egészségre. Fontos, hogy mindenki megtalálja a korához és alkatahoz, illetve kedvéhez illő mozgásformát, ebben is segíthetnek az önkormányzat által szervezett különböző sportesemények.

KÁ

Továbbra is kedvezményes a belépés a Lukácsba a 65 év felettieknek

A Budavári Önkormányzat továbbra is biztosítja a 65 év feletti I. kerületi lakosok számára a kedvezményes belépőjegy megváltását a Szent Lukács Gyógyfürdőbe, erről döntött a képviselő-testület május 22-i ülésén. Az előterjesztés szerint a Szent Lukács Gyógyfürdő és Uszoda a nyugdíjas jegyárakat ebben az évben nem emeli, így 2025. június 1-től december 31-ig továbbra is 3600 Ft-os jegyárat biztosít, de a megállapodás alapján a 65 év feletti budaváriak 1200 Ft-ért léphetnek

be. A jegyárból fennmaradó 2400 Ft-ot továbbra is az önkormányzat állja.

A Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. (BGYH) által biztosított kedvezmény tehát változatlan, a kedvezményre jogosultak a fürdőnek a normál napi belépőjeggyel igénybe vehető szolgáltatásait használhatják (beltéri gyógymedencék, kültéri élménymedence, úszómedencék, szaunák, a termál részlegen található gőzkamra, valamint a hőlégkamra).

VN

Pályázatok

Nem önkormányzati lakóingatlan energetikai korszerűsítése magánszemélyek számára
határidő: október 16.,
keretösszeg: **30 millió Ft**

Kertszépítési pályázat (magánszemélyek számára is)
határidő: október 15.,
keretösszeg: 20 millió Ft

Új és használt kerékpár vásárlásának céljára
határidő: augusztus 30.,
keretösszeg: 5 millió Ft

Részletek: budavar.hu/tenders

Köszönet egy életútért

Családtagok, egykori kollégák, tanítványok is együtt ünnepeltek a Városházán május 21-én, amikor dr. Sótonyi Péter orvosprofesszor átvette a díszpolgári címet igazoló oklevelet és gyűrűt. A nyolcvanhét éves igazságügyi orvostani professzort Böröcz László polgármester és Oberfrank Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi és stratégiai igazgatója köszöntötte.

Kétszeres ünnep a mai – fogalmazott Böröcz László, Budavár polgármestere köszöntőjében – egyrészt 1849-ben ezen a napon a honvédek ostroma felszabadította Buda várát, másrészt pedig ma egy kivételes, példamutató személyt ünnepelünk.

„A díszpolgári cím köszönet egy egész életútért. Dr. Sótonyi Péter életútja, embersége megerősít, hogy a csendes példamutatásnak és tiszta értékrendnek milyen nagy ereje van, legyen szó katedráról vagy kisebb közösségről, családról. Elhivatottság, tudás, szolgálat egyet jelent nevével.” A polgármester beszédében háláját fejezte ki iránta, hogy személyével gazdagítja kerületünk életét.

Dr. Sótonyi Péter orvos, patológus, nemzetközi hírv orvostani szakértő a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, aki a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen dékáni és rektori minőségben is dolgozott. Egész életében az I. kerületben élt, a Petőfi Sándor Gimnáziumban érettségizett, 1963-ban szer-

zett orvosi diplomát, pályáját az Igazságügyi Orvostani Intézeténél kezdte. A Corvin-lánccal kitüntetett, Széchenyi-díjas kutató-orvos életútját dr. Oberfrank Ferenc, egykori tanítványa méltatta. Mint mondta, realista és konstruktív egyetemi vezető, jó humorú orvosdiplomatát ismert meg személyében. Példája rámutat, hogy a tudomány és technika eszközeit hogy lehet az emberséges orvoslás szolgálatába állítani.

„Ez az én kis hazám, itt értek az első élmények az életben, itt volt az első szerelmem” – kezdte köszönő beszédét a professzor, aki 1938 óta, születésétől kezdve él a kerületben.

Elsősorban azokról emlékezett meg, akik oktatták, formálták tudását, így a krisztinavárosi missziós szerzetes nővérekről és Nemes Nagy Ágnes költőről, aki gimnáziumi tanára volt. Felelevenített egy 1956-os történetet is, amikor három diáktársa nemzetőrnek állt a forradalom napjaiban. A megtorlás idején Nemes Nagy Ágnes mentette meg őket a letartóztatás elől. Ő volt az, aki kivételes pedagógiai érzékkel a diákokat az akkori magyar irodalom élő nagyságaival személyesen megismertette, így találkozhatott például Ottlik Gézával is. „Magyarországi polgár vagyok, de hazám az első kerület” – zárta beszédét Budavár 2025-ös díszpolgára.

A Budavári Önkormányzat minden évben egy köztisztelőt álló, kiemelkedő tevékenységet felmutató I. kerületi polgárt terjeszt fel díszpolgári címre. A kerület díszpolgárai többek között Puskás Ferenc, Egerszegi Krisztina, Zórád Ernő, Püski Sándor, Kányádi Sándor, Tandori Dezső néhai költő, utóbbi Sótonyi Péter gimnáziumi osztálytársa volt.

Kuthi

Fodor Artur, Fazekas Csilla alpolgármesterek, valamint Böröcz László polgármester Sótonyi Péter díszpolgárral | Fotó: Törő Balázs

Nyolcvanhét év az első kerületben

Polgárrá válni tisztesség és hazaszeretet dolga, vallja az orvosprofesszor

Budavár új díszpolgára, Sótonyi Péter a XX. század zivatarosabb évtizedeiben szerezte élete legmeghatározóbb impulzusait, I. kerületi otthona pedig olyan inspiráló közeget jelentett számára, melynek szereplőire és atmoszférájára ma is jó szívvel emlékezik. Az orvosprofesszort a polgári miliőről, iskolás éveiről, szakmai kihívásokról, és a Magyar Tudományos Akadémiát ért közelmúltbeli kritikákról is kérdeztük.

– A díszpolgári cím magában rejt a polgár szót. Az ön definíciója szerint ki tekinthető ma polgárnak?

– Minden tisztességes, hazáját szerető magyar ember, akiket összekapcsol egyfajta értékválasztás. Ebben – szemben a háború előtti időkkel – nincsen semmilyen társadalmi hierarchia, a takarítással foglalkozótól az orvosprofesszorig mindenki lehet polgár, ha teljesíti a megkívánható társadalmi elvárásokat.

– 2012 óta Budapest díszpolgára, mostantól pedig Budavaré is. Az elismerés okot ad a büszkeségre, de – hogyan érzi – felelősséggel is jár?

– Úgy fogalmaznék, hogy a díszpolgári cím számomra egy felelősséggel járó példaadás.

– Hogyan alakult az egyetemi pályaválasztása?

– Az orvosi pályámat az egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetében kezdtem. Az első mesterem Ökrös Sándor professzor, kiváló, nemzetközileg elismert szakember volt. Sokat tanultam tőle. Jól emlékszem, az első találkozásom vele a professzori szobájában történt. Szeretettel üdvözölt, majd azt mondta: „Fiam, jól jegyezd meg: a boncterem, ahol dolgozni is fogsz, az a halottak temploma. A halálukban is tisztelet illeti meg őket, többek között azért, mert minket, boncoló orvosokat példájukkal tanítanak.”

A tudományos munkám egyik területe a kórszöveti vizsgálat volt, majd a transzmissziós és pásztázó elektronmikroszkópia, amit be is vezettem a gyakorlati munkába. A Törvényszéki, majd Igazságügyi Orvostani Intézetben, 1889-es fennállása óta, 2020-ig közel 300 ezer boncolás történt. Pályázati úton nyertünk anyagi támogatást, ami lehetővé tette az anyag számítógépes feldolgozását. Az így készített anyag két kötetben már megjelent, a harmadik reményeink szerint ez év végéig láthat napvilágot. A program vezetőjeként ezért kaptam meg a Nemzetközi Igazságügyi Orvostársaság Aranyérmét. A tudományos eredményeimért számos kitüntetéssel is megtiszteltek. Talán a legbüszkébb a Corvin-láncra lehetek.

– A szövettani diagnosztikában ma már viszont egyre nagyobb szerepet kap a digitalizáció és a mesterséges intelligencia. Mit gondol szakmája jövőjéről?

– Tíz éve, amikor befejeztem az oktatást, már láttam, hogy a számítógép kezdi felülni a gyógyítás egyik legfontosabb részét, az orvos-beteg kapcsolatát. Csak remélni tudom, hogy a helyzet irányváltással még korrigálható. Egykori nagy tekintélyű belgyógyász tanárom, Prof. Dr. Magyar Imre, az első tantermi előadásán világossá tette, hogy a hallgatóságot két dologra kívánja megtanítani: a belgyógyászati gondolko-

dás alapjaira és az orvos-beteg kapcsolatában a bizalomépítés művészetére. „Ha jól tudunk kérdezni és élvezzük a beteg bizalmát, az megadja a diagnózishoz vezető utat”.

– Ön a Semmelweis Egyetem mellett a Rendőrtiszti Főiskolán is oktatott. Mi volt ott a feladata?

– Szerettem a Rendőrtiszti Főiskolán a jövő szakembereit tanítani, különösen azért, mert mindig nagy figyelemmel hallgattak és szabadon kérdezhetek. Az előadásaiban – melyeket minden esetben képek bemutatásával egészítettem ki –, kiemeltem a nyomozó hatóságok fontos és sikeres szerepének bizonyítékait. Az ELTE jogi karán a büntetőjog és az igazságügy összefüggéseiről tartottam kurzusokat, a SOTE-n pedig a törvénytudományi előadásokat magyarul, németül és, ha kellett angolul. Nagyon szerettem oktatni, de ma már az oktatás rendszere nagyot változott, ahogy én magam is. A meggyőződésem azonban abban a tekintetben töretlen, hogy nem a hallgatók mennyisége, hanem a minősége számít. Ehhez természetesen példaértékű oktatókra van szükség.

– Látva mindezeket, ha újra fiatal, pályaválasztás előtt álló diák lenne, újra ezt a hivatást választaná?

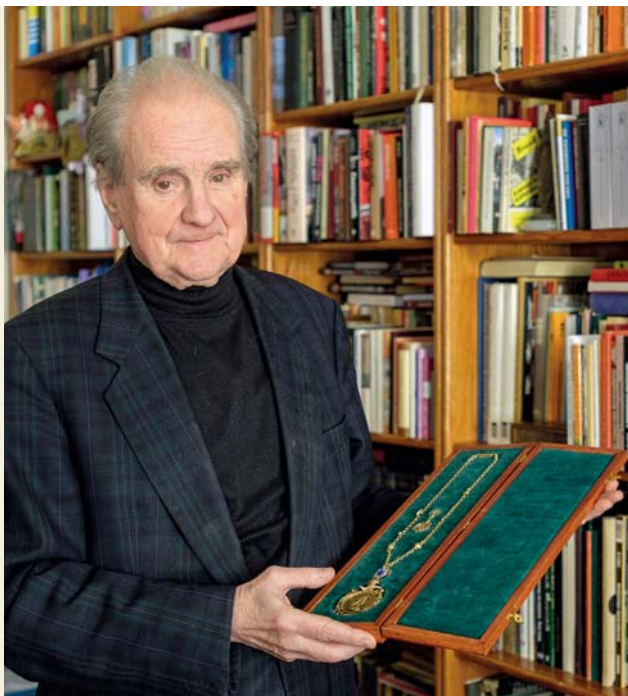
– A biológia mindig is érdekelt, tehát valószínűleg igen. Az orvosi pályát egyébként jelentős részben már az egyetem előtti általános és gimnáziumi tanulmányaim során szerettem meg, ezért tanárainknak őszinte hálával tartozom. Tanulmányaimat 1-től 4. osztályig az 1945/46 tanévben kezdtem a Krisztina téri Általános Iskolában, majd a 5-től 8-ig az Attila utcai Általános Iskolában folytattam. Az utóbbi esetében

az osztályfőnököm Halápy János, ismert, de félreállított posztimpresszionista festőművész volt, aki a rajzórán művészettörténetet is tanított, rendkívüli élményekben és tudásanyag részesítve bennünket. A krisztinavárosi Petőfi Gimnáziumban eltöltött négy évem alatt pedig az osztályfőnököm Nemes Nagy Ágnes költő, magyartanár volt. Érdekesen szép hölgyként emlékszem rá. Az egyik verse épp a közeli, 5-ös autóbusz Alagút utcai megállójában látható és olvasható.

Az általános iskolában, Tandori Dezső osztálytársam, sőt padtársam is volt. Már akkor beszélt franciául és németül. Az osztályban mindenki szerette, mert a diáksínyekben mindig részt vett. Kiválóan gombfocizott, akkor ez volt az egyik legnépszerűbb játék. Abban az időben még nem hordta a kötött sapkát, az csak a gimnázium után „ragadt rá” amikor művésztkörökbe került. Különös, de figyelemre méltó személyiség volt. Az állatokat szerette, elsősorban a madarakat. Rendszeresen eljárt azokat a Horváth-kertbe etetni. Egy beton padra telepedett le – ott láttam először úgy, hogy sapkában ül –, jobbán és balján egy-egy kupac tökmag és napraforgómag. Köszöntöttem, de kérte, hogy most ne zavarjam, mert épp madarakat etet. Csak annyit mondott, látod a jobboldali a verebeké, a baloldali a fecskéké, ők a barátaim. Összességében egészen rendkívüli intelligenciával megáldott, sokszínű, és a maga írói, költői világában zseniális, újtó személyiség volt. Ezért is hagyhatott korszakos életművet maga után.

Fotók: Tóth Tibor

Dr. Sótonyi Péter

- ❖ Széchenyi-díjas orvos, egyetemi tanár, az igazságügyi orvostan neves kutatója. 2007-ben a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választották. 2025-től Budavár díszpolgára.
- ❖ 1998 és 2000 között a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Kar dékánja, majd 2003-ig rektora volt.
- ❖ 2009-től a Magyar Orvostörténelmi Társaság elnöke.
- ❖ Számos felsőoktatási intézmény meghívott oktatójaként az orvostanhallgatók mellett rendvédelmi, jogi szakembereket is oktatott.
- ❖ Jelentős szerepet vállalt a kórszövettani eljárások fejlesztésében. Kutatási területe a kórbonctan és a patológiai diagnosztika volt.
- ❖ Néhai felesége balettművész, két felnőtt fiuk orvos illetve jogász.

– A lakhely és az életforma szoros kölcsönhatásban van. Családi hagyomány vagy tudatos választás, hogy épp Krisztinavárosban lakik?

– Abszolút lokálpatrióta vagyok, 1938 óta élek ebben a Mészáros utcai lakásban. Mivel szüleim nem voltak a Rákosi-rendszer és a kommunizmus kegyeltjei, ezért az otthonunknak több, mint felét politikai okokból, vagyonelkobzás címén elvették. A könyvtárunk könyveit viszont sikerült megmentenünk. Márai Sándort személyesen nem ismertem, de többek között az ő kötetei is itt sorakoznak. Van amelyiket már kétszer elolvastam.

– A Magyar Tudományos Akadémia tagjaként mennyire követi figyelemmel a testület és a kormányzati körök közti pengeváltásokat?

– Minden intézményt, így a Magyar Tudományos Akadémiát is lehet kritika tárgyává tenni. A kritika minőségét minden esetben az adja, ha azt tényekre támaszkodva fogalmazza meg. A tények felvetése így érzelmentesen kerülhet az olvasóhoz, az adja a tényleges valóságtartalmát. A Magyar Nemzetben 2025. április 15-én, május 12-én, majd 14-én megjelent cikkek tartalmával, közlésével, stílusával és a tények általános felsorolásával, a számszerű tények hiányában, nem tudok egyetérteni. *(Az MTA kapcsán a lap egyebek mellett a kommunistáktól már jól ismert módszerről írt, illetve a velünk élő sztálinizmusról szóló véleményt idézett a lap – a szerk.)*

Az Akadémia elnökének Freund Tamásnak a levelével, annak minőségével és tartalmával teljeskörűen egyetértek. Az MTA-val kapcsolatos problémákat szerintem fehér asztal mellett, érzelmentesen, szigorúan, tényszerűen lehetne kulturáltan megvitatni. Szeretném ide idézni, hogy a háború után nagyszámú akadémikust távolítottak el, koholt vádakkal. A rendszerváltáskor – hála Kosáry Domonkosnak, az akadémia akkori elnökének – a még élő személyeket visszavették, kivéve Orsós Ferencet.

– Neki mi volt a vétke?

– Orsós Ferenc tagságát nem állították vissza, aki valóban szélsőjobboldali nézeteket vallott és azok terjesztésében részt vett. Szakmai tudása azonban nem vitatható. A Törvényszéki Orvostani Intézet igazgatójaként ő is részt vett abban a nemzetközi orvoscsoportban, a második világháború idején, akik az oroszok által végrehajtott katyíni tömegmészárlás elföldelt áldozatainak exhumálását végezték. Az általa kidolgozott módszernek fontos szerepe volt.

– Nyilvános megszólalásainak középpontjában döntően az egyetemi oktatás, illetve az orvostudomány állt. A család, a szűkebb vagy tágabb közösségi élet, a könyvolvasás vagy az Önt körülvevő kulturális közeg milyen szerepet kap a mindennapjaiban?

– Rendszeresen nem használok számítógépet, a mobilkészülékemet is csak telefonálásra használok, mert ezeknek az eszközöknek – úgy vélem – folyamatos használata úgy az emberi humánusmot és az egészséget is erodálhatja.

– Most épp mit olvas?

– Budapest ostromáról olvasom az Ostromnapló. Szerzetes nővérek a halálkatlanban 1944-1946 című könyvet, amely a vészterhes időszakban a szerzetes nővérek által végzett szívszorító munkáról szól. A II. világháború története kifejezetten érdekel, mert abban benne éltem, de természetesen szakmai tartalmú könyvek mellett szépirodalmat, művészettörténetet is olvasok. A CD-gyűjteményünk zenei anyagát is nagyon szeretem.

– Mit lehet tudni a családjáról?

– Feleségemmel, Árva Eszterrel – aki a pécsi balett alapító szólistája volt – teljes egyetértésben vállaltunk gyerekeket. A nagyobbik fiam, Péter ma már elismert érzebész, a kisebbik fiam, Gergő jogász. Péternek három, Gergőnek négy gyermeke van. A család mellett nagy szenvedélyem a zenehallgatás. A családom, a fiaim, azok társai, az unokáim egy nagy családi közösséget alkotunk. Magam is szeretek rajzolni, első sorban karikatúrákat. A családon belül a hit ereje megvan és összeköt, az egymás iránti tisztelet és szeretet működik. Ennél többet nem kívánhatok.

Ambrus Balázs

Nem könnyű rábírni a Fővárost a parkok gondozására

Összbudapesti szintre emelkedett a főváros zöldfelületeinek elhanyagoltsága

A gazban gázolás nem épp a legkellemesebb időtöltés a városi ember számára, a kutyáknak azonban kényszerű védelem is lehet, ha a toklász bőrébe, tappancsába fúródik. Komoly veszély emellett a kullancs és az allergiát okozó gyomnövények jelenléte is. Az adott terület fenntartója azonban gyakran nem végzi el feladatát, így a kaszálást sem. A budavári parkok siralmas helyzetét tétlenül szemléli a Főváros.

Az I. kerület területén több olyan kiemelt jelentőségű, nagy zöldterület is található – Horváth-kert, a Vérmező, a Tabán vagy az Európa-liget –, amelyek jelenleg a Főváros kezelésében állnak, de elkeserítő állapotban vannak. Ezek a közparkok évről évre ugyanazzal a problémával küzdenek: jön a tavasz, nő a gaz, mindezt pedig a főváros vezetése tétlenül nézi. A lakossági visszajelzések a kerülethez futnak be, hisz mindenkitől nem várható el, hogy tisztában legyen azzal, hogy melyik a Főváros és melyik az I. kerület kezelésében lévő közterület. A legsürgetőbb feladat a rendszeres és alapos parkfenntartás biztosítása lenne. Ez magában foglalja az időben és szakszerűen végzett fűnyírást (különös tekintettel a toklászmentesítésre). Emellett folyamatosan szükség lenne az utcabútorok karbantartására, padok, szemetesek, játszótéri elemek felújítására, pótlására is.

Az áprilisi Fővárosi Közgyűlésen Böröcz László polgármester interpellációjában fordult Karácsony Gergely főpolgármesterhez, amelyben a fővárosi kezelésben álló, elhanyagolt kerületi közparkok állapotáról tett fel konkrét kérdéseket. Egyebek mellett arról érdeklődött, hogy mikor teszi rendbe a Főkert a közparkokat; a kutyák gazdáinak meddig kell még állatorvosi beavatkozásokra költeniük a toklász okozta sérülések miatt. Azt is megjegyezte, hogy a kerületben élő budapestiek joggal várják el, hogy a parkok és egyéb zöldfelületek rendezettek legyenek. A megfogalmazott kérdések nyomán végül a Fővárosi Önkormányzat cége megkezdte munkája elvégzését, kérdés, hogy a kaszálás rendszeres lesz, vagy csak egyszeri akció volt.

A helyzet komolyságát jelzi, hogy az előregedett, cserére érett utcabútorok állapota és a kaszálás kérdése már a Fővárosi Közgyűlés falai között is témává vált.

Bár a helyi városvezetés is rendszeresen jelzi a problémát a Főkertnek, sok esetben csak hetekkel később, vagy egyáltalán nem kezelik az elhanyagolt zöldfelületeket. A Főváros részéről a válaszok többnyire ígéretésekre vagy kifogásokra korlátozódtak. Több esetben arra hivatkoztak, hogy bizonyos területeken – mint például a Vár tövének egyes részein – méhlegelőt jelöltek ki, így ott nem nyírnak fűvet. Ez viszont nem jelent megoldást a gyom és az allergiát okozó növények

Nemcsak a pázsit, de a járdák, ösvények, utak állapotán is javítani kell

Az utcabútorok cseréje már nem sokáig halogatható

Fotó: Tari Tamás

V. Naszályi Márta Csalogány utcai virágágyása nem borult virágba

ITT LAKUNK

Komolyabb műtét is lehet a vége

Bár az I. kerületben 12 kijelölt kutyafuttató is található, az állatok nagy részével a közterületek füves, ligetes parkjaiban találkozhatunk. A toklász mindenféle gyeptársulásban megtalálható, szakállaslándzsa-szerű szálkái pedig megakadályozzák, hogy az állatok eltávolítsák magukról. Ez még a kutyák gazdáinak sem egyszerű, ezért gyakran orvosi segítség szükséges.

Miközben az állat a parkokban bókászlik, a toklász észrevétlenül bekerül a szőre alá, majd tovább fúrja magát a bőrben. A legveszélyeztetettebbek a lógó fülű, hosszú szőrű kutyák, mert a toklász elsődleges célpontja a hallójárat. Nagyon gyakran a lábujjak közé, de sokszor hónaljba, nemi szervek környékére. Ilyenkor egy dudoros, lyukas sipolyfészék keletkezik, ami később váladékozni kezd. A kutya nyalogatja magát, sántít, láthatóan fájlalja az érintett testrészt. Előfordul, hogy a toklász a szembe fúródik, vagy felszippantva az orrjáratba kerül. Ezekben az esetekben az eltávolítás komoly és összetett műtétet igényel. A toklász a testben is gyorsan vándorol, és minél mélyebben van, annál bonyolultabb feltárni.

Városi körülmények között az ilyen jellegű esetek előfordulási esélyét a rendszeres kaszálással lehet csökkenteni, de ellene 100 százalékos védelem nincs.

problémájára. Ráadásul az esztétikus, virágos, több színben pompázó méhlegelőkre is hiába várnak a kerületiek. Fazekas Csilla alpolgármester szerint beszédes az is, hogy a főpolgármester zöld tanácsadói közé vette a volt I. kerületi polgármester asszonyt, aki tavaly maga telepített a Csalogány utcai kutyafuttató mellé virágágyást, amiből mára csak toklász fejlődött.

Budavár Önkormányzatának költségvetésében van egy vészhelyzeti tartalékalap, amely lehetőséget ad sürgős, nem tervezett munkák elvégzésére. Ugyanakkor ezek az erőforrások korlátozottak, és nem arra valók, hogy rendszeresen helyettesítsék a Fővárosi Önkormányzat mulasztásait.

Februárban az önkormányzat 156,6 millió forintos egyenleggel nyitotta meg a Környezetvédelmi Alapot, amely a levegőtisztaság, hulladékgazdálkodás, zaj- és rezgésvédelem mellett kifejezetten nevesíti a zöldterületek védelmét, fejlesztését, illetve az allergén növények elleni védekezést. Az idei évi felhasználási javaslatok között szerepel egyebek mellett:

- ❖ utcabútorok, padok, szemetessedények, virágédények kihelyezése,
- ❖ a Csalogány utca 20-26. fejlesztése,
- ❖ zöldfelületek kisléptékű fejlesztései,
- ❖ ivókutak, kerti csapok létesítése,
- ❖ a Mátray utca – Logodi utca sarok környezetrendezése,
- ❖ a Halászbástya körüli zöldfelületek környezetének rendezése,
- ❖ a Hunyadi János úti kanyar rendezése, zöldfelület megújítása, esőkert,
- ❖ a Gellérthegy utca – Mészáros utca sarok zöldterületének a megújítása is.

A. B.

Így lehet botránymentes a társasház-felújításról szóló közgyűlés

Nem mindig akadálymentes, de bejárható a pénzügyi tervezéstől a hiteltörlesztésig vezető út

A társasházakban élő lakástulajdonosoknak jócskán lehetnek tapasztalatai a döntéshozatali eljárások hangulatáról és eredményességéről, és ez az esetek többségében nem épp pozitív. A viták leggyakrabban a pénzügyek és szükséges felújítások körül alakulnak ki. Mile Zoltánnal, az Ez Az a Ház Egyesület elnökével most ezek okait és a gördülékeny felújítás felé vezető út megkerülhetetlen stációit tekintettük át.

Egy elképzelt, ideális társasházi lakóközösségben a tulajdonosok kollektív felelősséget vállalnak a közös tulajdonban lévő épületrészek karbantartásáért és felújításáért, képesek közösen jó döntéseket meghozni. A gyakorlatban azonban a társasházi működés távol áll ettől az ideális képtől – osztja meg tapasztalatát Mile Zoltán elnök.

A lakók egymás közötti és a közös képviselővel való viszonya sok helyen konfliktusokkal terhelt, és a legtöbb társasházi lakó számára a lakógyűlés nem harmonikus és súrlódásmentes eszmecsere, sokkal inkább egy vontatott, feszültségekkel és személyes sérelmekkel telített alkalom, amin mindenki szeretne mielőbb túlesni.

A lakóközösségek ugyanis nem mindig működnek valódi közösségként, a lakók nehezen tudnak egységesen fellépni az érdekeikért, legyen szó felújításról, a ház pénzügyeinek transzparenciájáról vagy egyéb érdekvéonyesítésről. A

sokféle eltérő érdek pedig rendre konfliktushoz vezet. A közgyűlési részvétel rendszerint alacsony, a ház ügyeivel kapcsolatos kommunikáció ritka. Ezek azok a rossz élmények, amelyek elveszik a lakók kedvét a társasházi ügyekben való aktív bekapcsolódástól. Az azonban, hogy egy társasházi lakóközösség mennyire tud jól (együtt)működni, nemcsak elvi kérdés, hanem a megfelelő lakáskörülményeket is közvetlenül befolyásolja.

Az önkormányzat mint jelentős helyi befolyással bíró szereplő, fontos szerepet tud vállalni a társasházi kapcsolatok erősítésében a társasházi ügyekben érintett szereplők összekötésében, illetve a tudásmegosztásában.

Az információhoz jutás, lakóközösségi tájékoztatás, képzés és szakmai értelmezések alapvetően hozzájárulnak a társasházak eredményesebb működéséhez, segítve a lakóközösségeknek abban, hogy élhetőbb és olcsóbb fenntartású épületekben élhessenek.

Azok a bizonyos pénzügyek

A társasházak számára az egyik legnagyobb kihívást a közös tulajdont érintő, nagyszabású energetikai korszerűsítési munkák tervezése és kivitelezése jelenti.

A társasházak ugyanis többnyire nem rendelkeznek annyi önerős forrással, hogy önmaguk képesek legyenek az épületeik műszaki állapotának szinten tartására, fejlesztésére és a szükséges, több tíz-száz milliós energiahatékonyságot növelő beruházás finanszírozására. Az is gondot jelent, hogy

a társasházak nagy része a megfelelő szakmai hozzáértés, és átgondolt közösségi tervezés nélkül végez felújításokat.

Mile Zoltán tapasztalata szerint a felújítás az esetek legnagyobb többségében nem lehet sikeres az önkormányzat támogató kapcsolódása nélkül.

Hitelfelvétel

A hitelfelvétel tervezése esetén mindenekelőtt pénzügyi tervezést kell végezni a saját források mértékének ismeretében: Miből? / Mennyiből? A pénzügyi termékek – hitelfelvételi lehetőségek – támogatások számbavételéhez segítséget nyújtanak a bankok, lakáskasszák.

Érdemes figyelemmel lenni az energiahatékonyság-alapú szerződést nyújtó ESCO-finanszírozásra (aminek lényege, hogy a beruházást az elért energia-megtakarításból finanszírozzák), illetve az aktuális pályázati lehetőségekre is. Szükség esetén pénzügyi tanácsadót is bevonhatnak.

A lakóház lekötött pénzeszközeinek (pl. felújítási alap) számbavétele után azt is tisztázni kell, hogy a lakástulajdonosok mekkora további rendszeres pénzügyi terhet képesek vállalni úgy, hogy közben megőrzik fizetőképességüket.

A lakóközösségen belüli megbeszélések, egyeztetések alapján, közös egyetértéssel kell meghatározni a vállalható havi költségnövekedést és a futamidőt.

Műszaki-gazdasági tervezés

Az energetikai, felújítási és korszerűsítési szükségletek számbavétele alapján el kell dönteni, hogy a felvetett fejlesztési elképzelések közül mit lehet/érdemes megvalósítani, azt további műszaki/gazdasági tényfeltárással, szakértői vizsgálatokkal, fejlesztési javaslattal és előzetes költség kalkuláció megadással kiegészítve sorrendbe állítani.

Noha a lakástulajdonosok gyakran vonakodnak az energetikai, műszaki, statikai felmérések finanszírozásától, a felújítások előkészítésének ebben a szakaszában már elkerülhetetlen a mérnöki közreműködők bevonása.

Közyűlési határozathozatal

A közgyűlésen a tulajdonostársakat tulajdoni hányaduk arányában illeti meg a szavazati jog. A társasházi törvény alapján – ha e törvény másképpen nem rendelkezik –, a közgyűlés a határozatát a jelen levő tulajdonostársak tulajdoni hányada alapján számított egyszerű szavazattöbbségével hozza meg.

Mile Zoltán tapasztalata szerint célszerű, ha a társasház a biztonságos hitelvisszafizetés érdekében, a közgyűlésen ettől eltérően úgy rendelkezik, hogy minimum 80 százalékos „igen” szavazattöbbséget ír elő a hitelfelvételről történő szavazás érvényességi feltételeként. (A rendes gazdálkodás körét meghaladó kiadások vállalásához a tulajdonostársak egyhangú határozata szükséges.) Ha a társasház az szmsz-ben rendelkezett a hitelfelvétel feltételeiről, úgy az abban meghatározottak szerint kell eljárni.

A társasház közgyűlése saját pénzügyei kontrollálására az szmsz-ben rögzítheti a közösség ellenőrzési jogköreit, azaz a feladataira vonatkozó részletes szabályokat, pl. hogy a pénzügyi teljesítések/kifizetések milyen szabály szerint történjenek; meghatározhatja a szolgáltatások igénybevételének/megrendelésének módját. Számvizsgáló bizottságot választhat (25 albetét felett kötelezően), amelynek feladata (többek között) a társasház pénzügyeinek ellenőrzése: a közös költségek és egyéb bevételek-kiadások átvizsgálása, a könyvelési dokumentumok, bankszámlakivonatok, számlák átnézése, a közös képviselő éves beszámolójának és pénzügyi elszámolásának véleményezése.

A hitel törlesztése

Az igénybe venni kívánt hitel feltételrendszerétől függően, de amennyiben a társasház élni szeretne az állam által biztosított kamattámogatással, akkor az állami kamattámogatás igénybevételéhez a lakóközösségnek a 12/2001. (I.31.) számú Kormányrendelet 16. §-ban meghatározott felújítási alappal kell rendelkeznie, melyet elkülönített bankszámlán gyűjt. A hiteltörlesztés a hitelszerződésben rögzített módon történhet. Célszerű közgyűlési határozatot hozni a havi törlesztőrészlet megfizetésének (adott esetben közös költségbe épített) módjáról, a közös költségként beszedendő törlesztő összeg meghatározásáról: lakás / törlesztő összeg/ m² / hó.

A társasházi hitelfelvételre vonatkozó érvényes, többségi igen határozat esetén minden tulajdonosnak kötelező a tulajdoni hányada szerinti törlesztőrészt megfizetnie, függetlenül attól, hogy hogyan szavazott.

A közös képviselő, illetőleg az intézőbizottság a számviteli szabályok szerint évenként költségvetési javaslatot készít, amely tartalmazza:

- ❖ a közös tulajdonnal kapcsolatos várható bevételeket és kiadásokat költségnemenként,
- ❖ a tervezett üzemeltetési, karbantartási és felújítási munkákat, valamint
- ❖ a közös költséghez való hozzájárulás összegét – a tulajdonostársak nevének feltüntetésével –, a külön tulajdonban lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek szerinti bontásban.

A Társasházi törvény szerint a közös költség meghatározása az éves költségvetési javaslat alapján történik, tehát a várható kiadásokra és bevételekre tekintettel kell a közös költség mértékét meghatározni úgy, hogy a beszedett közös költség fedezze a társasházban várható összes kiadást, plusz biztonsági tartalékkal is rendelkezzen a ház, ami minimum kb. 3 havi működési/üzemeltetési költség összegét jelenti.

Érdemes megjegyezni, hogy általánosságban nincs egyértelmű összefüggés a közös költség mértéke és a társasházi albetétek száma között.

Ambrus Balázs

Buli a Tabánban évről évre

Tíz év kihagyással bár, de töretlen a Tabáni Majálisként, Tabán Fesztiválként vagy egyszerűen csak majálisként ismert május 1-jei esemény népszerűsége, amelynek kezdetei több mint fél évszázadra, egészen 1968-ra nyúlnak vissza. A kommunista vezetés által megtűrt rendezvény a kezdetektől a hazai könnyűzene élvonalát vonultatta fel, esélyt adva a dekadens nyugat zenéjének átélésére. A rendszerváltozás utáni szünetet követően a zene már csaknem húsz éve visszaköltözött a Tabánba.

Míg Pesten május első napján tagadhatatlanul a Városliget, Budán egészen biztosan a Tabán az a gyűjtőpont, ahol a legtöbben a kikapcsolódást, a szórakozás lehetőségét keresik. A hely és a zenei rendezvény beírta magát a magyar rocktörténetbe, de nemcsak amiatt, hogy a színpadán megfordult a hazai könnyűzenei élet legtöbb híressége, a nagy popgeneráció sok tagja és formációja. A fojtott levegőjű hatvanas években hatalmas jelentősége volt annak, hogy húsz-harmincezer ember gyűlik össze a rendszer megtűrt beat-, majd rockbandáinak koncertjén. Kivonulni a hétköznapi életből egy fás-ligetes völgybe a város szívében eleve élmény volt, a beatdallamokra kíváncsi Kádár-korszak ifjúsága nagyon kedvezően fogadta a rendezvényt. A munka ünnepére időzített koncertek ingyenessége már a kezdetektől hagyománnyá vált.

Bár a tabáni koncerteket jókora túlzás lenne az 1969-es amerikai Woodstocki fesztivállal összehasonlítani, annyiban mégis él a párhuzam, hogy a határokat nem ismerő zenei

forradalom jegyében ugyanazt a lázadást lehetett megélni itt is, bár kilúgozott, fékezett habzású verzióban, egy irányított kultúrpolitika részeként, egy diktatórikus berendezkedésű országban, mint azon a bizonyos New York-állambeli farmon. A hatalom által dekadensként azonosított angolszász zenei áramlat nyomán amúgy is sok formáció alakult, a klubok, kerthelyiségek fiatalságának tehát kedvezményeket kellett adni ahhoz, hogy megfelelően kordában lehessen tartani. A Tabáni Fesztivál rendszeres fellépője volt a Locomotiv GT, a Mini, az Edda, a Bikini, a Korál, a Skorpió, a Hobo Blues Band, a Beatrice.

1968-ban és 1969-ban még nem is itt, a Kereszt utca mentén, a lejtő aljában állt a színpad, hanem a Gellért-hegy Tabánra néző oldalában. Az LGT Gyere, gyere ki a hegyoldalba! című számát kifejezetten a tabáni összejövetelek inspirálták, és lett a tabáni majális himnusza. A helyszín kezdetektől ideális: a megközelíthetőség a villamosok a buszok okán tökéletes, a Tabán lejtője pedig lelátóként funkcionál. A merészebb

A Budavári Önkormányzat képviselői az idei koncert előtt bejárást tartottak a helyszínen. Böröcz László arra kérte a szervezőket, hogy vigyázzanak a környezetre. Este a polgármester találkozott a nap legjobban várt fellépőjével, Charlie-val. | Fotók: Tóth Tibor

nézők természetesen a fák lombkoronáját választják évről évre, hogy kiemelt „ülőhelyhez” jussanak.

Török Ádám, a Mini frontembere így emlékezett a majálisra: „Az akkori ingyenes bulik a szabadságot jelképezték annak a generációnak. Az egész Woodstockra hasonlított, és komoly meglepetés volt, hogy engedélyezték ezeket a fesztiválokat. Mai tudással felfoghatatlan, hogy megengedték az akkori hatalmasságok, a gondolatrendőrség, hogy mi játszunk ott a fiataloknak.”

A tabáni bulik fénye a totális rendszer meggyengülésével párhuzamosan megkopott, 1987-ben volt az utolsó ilyen koncert, majd tíz éves szünet következett. Hangsúlyos lezárásként maradt meg a rocktörténetben az LGT búcsúkoncertje, ami után öt éven át nem lépett fel a banda.

A tabáni könnyűzenei hagyomány felélesztését a Rózsa Records lemezkiadó és rendezvényszervező cég vállalta, és 1997-ben újraindult a tabáni majálisozás, és a nagy öregek újra színpadra álltak, az akkor hosszú külföldi karrier után hazatérő Charlie-val kiegészülve. A kilencvenes évek új együttesei is helyet kaptak, így többek között a Roy és Ádám, a Zanzibár, a Hooligans.

A koncerten idén négy együttes mutatkozott be, a Stardust, a Mini, a Dinamit és a Charlie Band. A buli minden évben a fővárosi nyári fesztivál-évadnyitása is egyben, ahova a kezdeti időkre emlékező „már régebben fiatalok” is eljárnak.

Kuthi

Somló Tamás az 1973-as tabáni fellépésén | Fotók: Fortepan

Boldogság van!

Charlie a Kalef-galeriről, Ifiparkos emlékeiről és a rádiók makacsságáról

Igazi nyárnyitó buli zajlott május 1-jén a Tabánban, ahol az est fénypontjaként fellépett a Charlie Band, élén Horváth Károllyal, vagy ahogy mindenki ismeri, Charlie. Az idén már 78 éves, jellegzetes rekedt hangjáról ismert, rengeteg műfajban maradandót alkotó énekest sokadik alkalommal hallhatta a közönség a Tabán Fesztiválon. A Charlie Band frontembere a koncert előtt mesélt lapunknak életéről.

– Sokat utazott a világban, a rendszerváltozás előtt sokáig élt távol Magyarországtól. Mit jelent Önnek az otthon?

– Összesen tizenhat évet voltam külföldön, több periódusban. A Pannónia Expresszel a skandináv országokban, Svájcban, Spanyolországban, az arab világban játszottunk. Ami nagyon sokat jelentett akkor is annak ellenére, hogy távol éltem, az a családom. A szüleim még éltek, és a feleségem a gyerekekkel időnként kijöttek hozzám. Ha hajón zenéltünk, akkor a hajóra. De mindvégig volt bennem egy késztetés, hogy haza kéne térni... A kilencvenes évek elején aztán szinte csak véletlenül találkoztam Tátrai Tiborral, és itthon vele

kezdtem zenélni. Akkorra már engem teljesen elfelejtettek, a kutya nem volt rám kíváncsi. De kimentünk Amerikába, megcsináltuk a New York, New York című klipet, és a számot egyszerre elkezdtek játszani a rádiók.

– Fiatalként a lázadó budai ifjúság, a legendás Kalef-galeri tagjaival tartott kapcsolatot. Köztük is egy Tony nevezetű srác volt a jóbarátja, akinek az emlékét a New York-albumon még egy dalban is megidézte...

– Igen, neki köszönhetem a Charlie nevet, nagyon szerettem őt! Ő akkoriban nem kaphatott útlevelet. Többek között neki is hoztam külföldről apróságokat, például farmert. Egyszer Tony

Villámkérdés – villámválasz

❖ Gitár vagy trombita?

Trombita

❖ Skandinávia vagy arab országok?

Hát....(nevet) Skandinávia

❖ Beatles vagy Rolling Stones?

Mind a kettő

❖ Újpest vagy a Kalef (a Széll Kálmán tér)?

Mi összejárunk a régi kalefosokkal. Szeretem őket, mert van közös múltunk... és Újpest.

❖ MVM Dome vagy Fény utcai piac?

Az MVM Dome nem, mert ott rossz az akusztika, voltam ott, nem lehet zenélni. Maradok az Arénánál.

❖ Fasírtos tökfőzelék vagy svéd húsgolyó krumplival?

Nagyon jól főzök, úgyhogy tökfőzelék!

❖ Pálinka vagy whisky?

Whisky!

megsértődött azon, hogy nem piros talpú tornacipőt hoztam külföldről, és a barátság megszakadt. De jó pár évvel később, mikor hazatérve megint találkoztunk, mondta, nagyon büszke rám, hogy idáig jutottam. Sajnos már eltávozott közülünk.

– **Dalszövegeiben három központi helyszín tér vissza, a bár, a kávézó, a kocsmá. Itt alakul a jó társaság, itt születik a jó zene?**

– Régen több ilyen meghatározó hely volt, ahová jártam, a Korzó, az Apostolok, az Erzsébet söröző, a Kis Royal. A MOM is, ahol hat éven át játszottam. A zene az ilyen helyeken születik meg, és mindig rólunk szól. Nálam a zene az első, és csak a második a szöveg.

Fotók: Tóth Tibor

– **Az I. kerület beírta magát a hazai könnyűzene történetébe, már csak az Ifipark és a Tabán miatt is. Milyen emlékei vannak ezekről a helyekről?**

– Miután hazatértem, az volt az első kérésem Rózsa Pisztától, lemezkiadómtól, hogy szeretnék egyszer játszani a Tabánban, a Kisstadionban és (az azóta már leégett) BS-ben. Mindez megvalósult és ez nagyon nagy öröm számomra. A Tabánban az idei már a nagyon-nagyon sokadik, talán épp a tizenötödik alkalom, hogy fellépek. Az Ifipark meg... 1964-től minden kedden ott muzsikáltam, de az ottani bandák közül inkább azok futottak be, akiknek jobb kapcsolatai voltak, és akikről írt a sajtó. Ha véletlenül odakerültünk egy fotóra, azt hittük, be fogunk futni. Hát nem...

– **Azt nyilatkozta, szomorú amiatt, hogy sok száma közül csak kettőt-hármat játszanak a rádiók, és a közönség is a Jég dupla whisky-vel-t követeli. De hát nyilván van összefüggés!**

– A rádióknak nem kellene mást csinálni, mint évente egyszer leülni, és kidobálni ezeket a számokat, és más csoda dolgokat műsorra tűzni. De az Omegától se játszanak három számnál többet, nem mástól irigylem a műsoridőt. A Covid-időszakban készített Mindenem túl című albumom szerintem a legjobb lemezem mind között, annál jobb már nem is lesz. Nem csak a negyven éves számokkal kellene foglalkozni!

– **Amit viszont játszanak a rádiók, az a Curtis-szel együtt készített Maradunk végig!, ami egy nagy buliról, vidámságról, az életről szól.**

– Oké, ez valakinek megtetszett valahol, és elkezdtek a rádiók... És a dal nem is rossz! Isten segedelmével itt vagyok, jól vagyok, boldogság van, a fiam zenész lett, unokám is van, mi kell még?

Kuthi Áron

Visszatért Budára a klasszikus zene

Kultúrtörténeti utazás, Beethoven-fesztivál egy héten keresztül

A Városháza aulájában tartották a Beethoven Budán koncertsorozat nyitó- és záró eseményét is, amely nemcsak kivételes zenei élményt adott, de a zeneszerző és a magyar arisztokrácia különös barátságát is közelebb hozta. Az idén újjáélesztett koncertsorozat öt napon keresztül koncertekkel és a zeneszerzőt idéző estekkel emlékezett a német zeneszerző-géniuszra.

József nádor idejében rendkívül pezsgő kulturális élet zajlott Budán, mások mellett nálunk járt Haydn, aki 1800-ban a császárvároson kívül első alkalommal a Várszínházban vezényelte Teremtés című oratóriumát. Néhány hónappal korábban pedig május 7-én sztárként érkezett hazánkba az akkor fiatal, mindössze harminc esztendőes Ludwig van Beethoven.

Ennek az alkalomnak a 225. évfordulóján a Városháza aulájában Balázs János zongoraművész adott koncertet május 5-én, aki a budai Városháza dísztermének zongoráján szóltatta meg Beethoven c-moll patetikus szonátáját, három Chopin-művet, valamint többek között Liszt 6. magyar rapszódiaját. Felemelő élményben volt részük a teltházas koncert hallgatóinak, melyen a művész megnyerő személyisége és remekül felkészült, magasrendű művészi teljesítménye, valamint improvizációja idézte meg a zeneszerzőt és korát.

A Borsos Miklós Emléklakásban meghitt esten emlékeztek a zeneszerzőre, a Jókai Anna Szalonban pedig két eseményt: Eckhardt Gábor zongoraművész, valamint Zétényi Tamás csellóművész és Kemenes András zongoraművész idézték fel a szerző dallamait.

Az eseménysorozat záróakkordja a Városházán volt május 10-én. A teltházas esten Szilasi Alex Liszt Ferenc-díjas

Emlékhangversenyből fesztivál

A Beethoven Budán fesztivált a német géniusz legendás koncertje kétszázadik évfordulójának alkalmából 2000-ben rendezték meg először, akkor csak egyetlen emlékhangversenyt tartottak. A Covid-járvány idején és az azt követő években szünetelt a komolyzenei koncertsorozat, amely mára egy hetes fesztivállá alakult.

Bauer Eszter képviselő, kulturális tanácsnok, Fazekas Csilla alpolgármester és Böröcz László polgármester a nyitókoncerten

Balázs János zongoraművész emlékeztető koncerttel nyitotta meg a Beethoven fesztivált | Fotók: Vadnai Szabolcs

A Mátyás-templom is csatlakozott

Május 11-én a Mátyás-templom ének- és zenekara a C-dúr misével ünnepelte a zeneszerző egykori látogatását. Az öt hagyományos misetétel (kyrie, gloria, credo, sanctus, agnus dei) öt nagy egységként való megkomponálásával a zeneszerző ebben a műfajban is új útra lépett, amikor a tételek hosszabb-rövidebb belső szakaszokra osztásának korábbi gyakorlatától eltért. „Misémről, amint egyáltalában magamról, nem szívesen mondok bármit is, de azt hiszem, úgy kezeltem benne a szöveget, ahogyan még kevesen” – fogalmazott Beethoven egy 1808-as levelében.

zongoraművész Beethoven két jelentős művét, az Esz-dúr op. 7 és a d-moll op. 31. no. 2-es szonátát szólaltatta meg, ráadásul értő zenetörténeti magyarázataival is elkápráztatta a közönséget.

Rajta kívül Horváth Attila alkotmánybíró helyezte művelődéstörténeti kontextusba Beethoven korát. Miért jött Beethoven Magyarországra, aki egyébként nem különösebben szeretett utazni? – vetette fel a kérdést. A magyar arisztokrácia ezidőben Beethoven lázban égett, magát a kultuszt is ők teremtették meg. Emlékeztet, hogy Mozart özvegye a hazai lapokban tette elsőként közzé, hogy kottáit felajánlja megvásárlásra. Mozart egy helyütt azt írta, hogy éhen halt volna, ha a magyar arisztokrácia nem segíti őt.

Mint arra Horváth Attila rámutatott, a zeneszerző, akit a magyar előkelő osztály a tenyerén hordozott, már négy évvel korábban itt járt. „A Keglevich-kastélyba hívták, ahol a tizenéves Babettet tanította zongorázni. 1796-ot írunk, Pozsonyban országgyűlés zajlott, ő pedig Keglevich családnál teljesített szolgálatot, és jó kapcsolatban volt Brunszvik Terézzel is, aki szintén kiválóan zongorázott.”

A zeneszerző különös vonzódást érzett a magyar arisztokráciához, a szabadságszerető „bajuszos magyarjaihoz”, ahogy ő hívta őket. Minden bizonnyal oldottabb, fesztelenebb légkör-

Szilasi Alex zenetörténeti adalékokkal is szolgált

ben találta itt magát, mint a bécsi előkelő osztály köreiben.

Az emlékeztető koncert 1800. május 7-ére esik, ekkor érkezett Budára Beethoven, hogy koncertet adjon József Nádoznak neve napján. Néhány méterre a jelenlegi Városházától volt a koncert, Beethoven pedig a Brunszvik családdal érkezett, ahol ezúttal vendégeskedett.

Koncertjén Szilasi Alex zongoraművész vetette fel a kérdést, hogyan történhetett az, hogy a nemzetközileg ünnepelt zeneszerző nem fogott kezét és nem beszélgetett József nádorral ezen a különleges alkalmon? Nem életszerű, hogy a magyar főnemesei körében ünnepelt művész nem beszél József nádorral, akinek a tiszteletére Budára érkezett. A választ Beethoven 1802 áprilisában írt végrendeletében találjuk, amelyet az egyre elhatalmasodó betegségéről, a hallásvesztéséről és az azzal járó kellemetlenségeiről írt, és amit a Városházán Szilasi Alex teljes terjedelmében felolvastott. Köze lehetett hozzá, hogy ittjártakor szégyellte állapotát és azt, hogy esetlegesen nem érti majd az uralkodó szavait.

Szilléry Éva

Hűvös tavasz, üres kerthelyiségek

Szubjektív kerthelyiség-körképünkéből kiderül, hol hűsölhetünk majd a forró nyári napokon a kerületben. A helyi adottságok mindenhol kedvezőek, kis időre kiléphetünk a városi nyüzsgésből, és találhatunk pénztárcánknak megfelelő frissítőt, illetve harapnivalót is.

Avar (Avar utca 31.)

Az Avar utca a kerülethatár, a vendégek a kerthelyiség kapuján kilépve már az első kerületbe érkeznek, ezért került az Avar Presszó és Sörkert a válogatásunkba. Meg persze azért, mert a budai kerthelyiségek egyik legkarakteresebb helye. A hatalmas gesztenyefák alatt közel 30, kisebb nagyobb asztal mellé telepedhetünk. A kockás terítő itt is védjegy, a '80-as évekből átmentett utcai lámpák, illetve a fák törzsére tekert fényfűzerek sárgás derengése kelt alkonyatkor némi nosztalgikus hangulatot. A nagypolgári épület kertjének atmoszférája kisgyerekes családi percekhez éppúgy passzol, mint világmegváltó gondolatok kicserélésére. A hely hírnevének köszönhetően a legkülönbözőbb ismertségű és státuszú emberek lehetnek asztalszomszédaink, nekünk a Katona József színművésze jutott.

A Hegyalja út közelsége miatt az autóforgalom ad némi alapzajt, de megszokható. Bár kapható melegszendvics, itt az alapbeállítás a Nógrádi ropi, ami a nagyfröccshöz (1480 forint), és a csapolt sörhöz (1200 forint) is jó választás. Apropos, van még Budán olyan kerthelyiség, ahol csocsózni is lehet?

ODA (Czakó-kert) (Czakó utca 15.)

A Tabán utolsó hírnökeként is emlegették a Czakó utca, Tigris utca és a Hegyalja út találkozásánál található hosszanti telken álló valamikori vincellérházat. Idővel műemléki védeltséget kapott a környék legöregebb, 1800-as évekből megmaradt háza, az ezredfordulóra azonban toldozott-foldozott raktárnak és egyéb helyiségeknek használt társasházként működött. A kőfállal körbekerített épület csaknem észrevétlenül állt évtizedekig, mígnem 2016-ban megnyílt benne a Czakó-kert egyedi kerthelyiség, Sárközi Csaba építész elgondolásai szerint. Az építész gyönyörűen ötvözte a múlt és a modern formákkal, és arra is gondolt, hogy egyszerre téli-nyári kert nyíljon meg benne a helyiek számára. A Czakó-kert előlő udvara kőfállal elkerített kerthelyiség, míg a hátsó része üveggel körbekerített nyári kert lett, a kint és bent is élményét megteremtve. Izgalmas a tájolása, mert különös határhelyzetet élhetünk meg benne: a hátsó, üveges kertből már a Budai hegyek felé tekintünk, míg a nagyobb előlő kert bejárata a Czakó-pálya felé néz, innen pedig az egyedülálló panoráma nyílik a belvárosra. Nem oly régen tulajdonosváltás történt, az ODA néven futó új vendéglátóhely a különlegességekre és a hagyományos ízekre építette konyháját. Megtartotta a régi pizzasütődét és desszertekben is erős maradt: a szilvás pite, a fagyalt és a tiramisu a kedvencek közé tartozik. Italkínálatukban a kézműves sörök, hazai borok széles választéka, valamint a házi limonádék dominálnak.

Pasha Cafe (Váralja utca 14.)

A közelmúltban felújított Karakas pasa bástyában működő Pasha Cafe bátran nevezhető olyan tematikus vendéglátóhelynek, ahol a Budai Vár történelme szabja az irányt. A két külön szinten elhelyezkedő kerthelyiséget a szezonális „akasztotta rá” a kávézóra, ami az alsó szint rózsakertjét figyelembe véve autentikus döntés volt. A zöld, sárga és piros műanyag kerti bútorok helyett el tudtunk volna képzelni valami szőnyeges, párnás megoldást is, de a célnak ez is megfelel. Bár mi egy cappuccinot rendeltünk, a hely becsületére válik, hogy kapható török kávé (1700 forint), raki és baklava is.

A hely sokoldalúságát – és turisztikai fókuszusát – jelzi, hogy volt már itt fotókiállítás, és jelenleg is a Budavári Palotanegyed információs pontja, tájékoztató kiadványokkal, a régi magyar fajtákat bemutató (Ybl szakálla, Hauszmann bajusza nevű) különleges borokkal és a Várnegyed történetét bemutató nívós könyvekkel. Akinek egy kerthelyiség esetében fontosabb szempont a tökéletes Budára nyíló panoráma, mint a susogó lombok alatti romantikus félhomály, a Pasha Cafe jó szívvel ajánlható.

Pavillon de Paris (Fő utca 20.)

A legtöbb ember így képzelel el, hogy mi az a lugas. Már magának a szónak is van valami franciásan arisztokratikus csendje. A Francia Intézet mellett lévő kert minden apró részletében ott van a felső középosztály ízlésére jellemző igényesség: a kis sziklakert, az ódon falakra és fára felfutó repkény, és egy, ki tudja hová nyíló hatalmas pinceajtó. A hely teljes antitézise az Avar által képviselt kerthelyiségeknek: a hangsúly a gasztronómián van, ide nem iszogatni jár az úri közönség. A mindent átszövő fényfűzerek, de a zárt üvegterasz is a tehetősek jólétét idézi. A rövid étlapon a francia konyha fogásai szerepelnek, melyen – mily meglepő – igazi egzotikumként ott találjuk a burgundi királycsigát is. Fogyasztgatunk homárlevest (4500 forint), a steak szarvasgomba mártással viszont már 16 900 forintba kerül, amit csak egy jelentősebb évforduló alkalmával, vagy gyengéd érzelmi felindulásból rendelnénk könnyű szívvel, nem egy egyszerű hétfő délután.

Az enteriőrből és az étlap kínálatából következik, hogy az egyetlen asztalszomszédunk sem magyar nyelven társalog. Az összbemutató egyértelműen pozitív, bár csak tagjai lehetnénk a rendszeresen itt vacsorázók közösségének.

Platán Grill Étterem & Söröző (Döbrentei tér 2.)

Ma Platán Grill Étterem & Söröző a Döbrentei tér százéves Platánja árnyékában elterülő nyitott kerthelyiség, ami a hetvenes évek legelején már biztosan működött. A kezdetektől laza presszó, söröző volt, eredetileg Erzsébet-híd esszpresszónak hívták, és a hetvenes évek elejéről már lehet fotót találni róla. Nagyon népszerű találkozóhely, amit a legtöbben csak Platánként emlegettek, de becérték Erzsikének is, ez utóbbi azonban szigorúan becenév, hiszen létezett hivatalosan ilyen néven a városban presszó. Nyitott, útmenti jellegéből adódóan a biciklisek és a gyalogosok pihenőhelye volt, ahol meg lehetett pihenni egy olcsó fröccsre bármikor. Ekkoriban még a bejárat melletti asztalt „fal nullának” hívták a pincér, amin jókat derültek az ott italozgatók. Több mint tíz éve változott a hely profilja: kifejezetten magyaros ételeket felszolgáló, a turistaforgalomra épülő, kockásterítős hely lett, és amint ottjártunkkor tájékoztatnak minket a felszolgálók, a vendégkör túlnyomó része ma turista, az éjszakai élet is megszűnt, este tíz után már nem lehet mulatozni itt, mint korábban a rendszerváltás utáni lazább szabályozás idején.

Ráckert (Hadnagy utca 8-10.)

A Döbrentei tér környékének kerthelyiségei a kétezres évek legelején afféle Bermuda-háromszöget alkottak, egyben a tavasztól ősziig tartó bulizás origóit jelentették. Akkortájt még nem szaporodtak el a romkocsmák a pesti bulinegyedben, így nem túlzás azt mondani, hogy itt zajlott a nyári éjszakai budapesti élet, de úgy is fogalmazhatunk, hogy az volt A Hely, ahol könnyen összefutott az ember azzal, akivel akart.

Ma már csak nosztalgizálunk a Ráckerten, ami a Rácfürdő beruházása miatt zárt be 2002-ben, de előtte 5 éven át meghatározó értelmiségi találkozóhely volt: egyetemisták, írók, színészek, rendezők kedvelt találkozási pontja. Megjelenését tekintve szép reneszánsz kertre emlékeztetett, míg a murvakavicsra helyezett vasszékei-asztalai a szocializmust idézték. Kora délutántól tele volt, műanyag pohárban fogyaszthattuk a vörösbort, a hétvégi estéken élőzene volt a bejárat mellett rögtönzött kis színpadon. Több százan befértek, hétvégekre pedig a kert előtt egészen a híd lábáig mozgolódott a tömeg és a helyiek még arra is emlékeznek, hogy itt éjjel kettőkor is lehetett cigit kapni. Volt, aki Sráckertnek hívta a hajnalig ott maradt férfiközönség miatt, de a Holt költők társasága is közszájon forgott, hiszen inkább beszélgetős találkahely volt, szemben a közeli Romkerttel, ami inkább pörgős bulihely, és máig tartja magát.

Romkert (Döbrentei tér 9.)

A Döbrentei tér környéki kerthelyiségek igazi bulizós, éjszakai életét sok éven át a Romkert jelentette a Rudas Fürdő oldalban, a Gellért-hegy lábánál. Néhány év kieséssel, több mint két évtizede, hajnalig tartó tánccal, lemezlovasok repertoárjával szórakoztat ez a páratlan elhelyezkedésű kert. Egyszerre a Duna-partján, műemléki környezetben, ráadásul a Gellért-hegy magasztos sziklái tövében szabad ég alatt dübörög a buli. Az ezredforduló környékén alakult, majd négy éves szünet után 2022-ben teljesen megújulva nyílt meg ismét. Azt lehet mondani, reneszánszát éli, hiszen nagyon népszerű a turisták és a budapestiek körében is. A Romkert este 11 után nyit ki keddtől szombatig, a lemezlovasok nagyon változatos zenéket – a klasszikus pop és az elektronikus zenei irányokig – érkeztetnek. Kezdetben a térdig érő kőkerítésen ültek a bentről kiszorultak, mára zártabb lett: újranyitáskor rácsos faburkolattal és üveggel kerítették körbe az utcaszint alatti kertet, így megmaradt a transzparens jellege. Azonban csak a nyitvatartás idején lehet bemenni a korábban teljesen szabad Romkertbe. Két szintet különítettek el: lent a pultok előtt alakították ki a táncteret, fent pedig a VIP szektorban exkluzív szeparált helyeket alakítottak ki.

Közönségét tekintve a Döbrentei tér másik két említett kerthelyiségéhez képest ez mindig is az elegánsabb, inkább az üzleti világból érkezők bulihelyszíne volt. A Ráckert idején az volt a bája, hogy az éjjeli órákban onnan kiáramlók az értelmiségi és az üzleti világ egyvelegét alkották a Romkertben összefutva.

Virág Benedek ház (Döbrentei utca 9.)

A kétszáz éves épületegyüttes a régi Tabán egyetlen megmaradt szigete. A vastag falak nagy belső udvart rejtnek, amely százéves diófájával különleges hangulatot áraszt. A Virág Benedek Házban a Budavári Önkormányzat kortárs kultúrcentrumot üzemeltet, amely nyáron frissítő italok mellett filmvetítéseket, koncerteket, kiállításokat kínál. Júniusban minden hétre jut legalább két program, érdemes tudni a lehetőségről, és betérni egy kis pihenésre.

A Márai emlékévhöz a Virág Benedek Ház kertmozi-sorozattal csatlakozik, a filmvásznon olyan klasszikus fekete-fehér magyar alkotások fognak meglevenedni, amelyeket Márai Sándor is láthatott, és amelyek szereplőivel maga is találkozhatott.

Újságot írni idegállapot

Tömör, finom mondatok, ironikus, melankolikus hangvétel Márai Sándor publicisztikáiban

Márai Sándorról ma leginkább naplói, regényei vagy legismertebb műve, az *Egy polgár vallomása* ugrik be sokaknak elsőre. Pedig Márai több volt, mint író, korának talán egyik legjobb tollú újságíróját tisztelgettük benne. Publicisztikáiból süt a szakma iránti olthatatlan szenvedélye. „Az újságírás különös idegállapot, megszállottság, nem hasonlítható semmiféle »gyakorlati hivatáshoz«. Olyan méreg ez, – újságot írni, – amelyről nem tud lemondani többé, aki egyszer reászokott” – írta 1937-ben megjelent *ars poeticának* is felérő *Újságot írni* című cikkében.

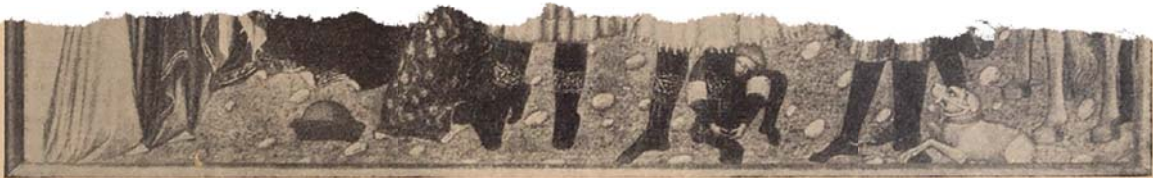
Márai már tinédzser korában újságot írt, akkor még Grosschmid Sándor néven jegyezte cikkeit. Tehetségét jól mutatja, hogy 1916-ban, nem egészen 16 évesen megnyerte a Pesti Hírlap újságírói pályázatát. A sajtó és a zsurnalisztika az 1867-es kiegyezés után szökött igazán szárba Magyarországon. A 20. század elejére a napi sajtó a legkomolyabb véleményformáló erő lett. A korszak nem egy neves írója, költője újságíróként kereste a kenyerét, s irodalmi munkásságuk inkább hobbinak számított. Márai az 1919-es proletárdiktatúra idején megjelenő Vörös Lobogóban mintegy tucatnyi cikket jelentetett meg – ezek fele könyvismertetés volt, de írt pár riportot, kritikát is. A kommunisták gyors bukása után családja kérésére, hogy ne érje atrocitás, külföldre költözött. Előbb Németország, majd 1923-as házasságát követően

Párizsban élt. Több lapban, így a Frankfurter Zeitungban, valamint a Kassai Naplóban, a rivális Kassai Újságban és Az Újságban is jelentek meg írásai. Ez utóbbi lett aztán a bázisa, 1928-ig tudósítóként, majd hazaköltözve a Krisztinavárosba, napilapos publicistaként körmölte cikkeit. Előfordult, hogy egy lapszámban akár három anyagot is jegyzett.

Publicisztikái nemrég a róla elnevezett művelődési ház tematikus Márai-estjén Hirtling István színművész előadásában, a témáról több tanulmányt is jegyző Mészáros Tibor irodalomtörténész értő kommentárjaival, Tárkány-Kovács Bálint cimbalomjátéka mellett elevenedtek meg. És micsoda élet van bennük. Egy-egy szöveget hallva olykor hihetetlen tűnik, hogy az így, ilyen – pokolian finom és értő formában – valaha megjelent egy napilapban nyomtatásban.

Márai korai magyarországi publicisztikájában foglalkozott politikával, a társadalom és a technika fejlődésével: írt például a szesztilalomról, a technikai újításokról, sportversenyekről (Tour de France), cirkuszi látványosságokról, rádió- és hangosfilm-előfizetésekről és tudományos találmányokról. De egy korai cikkéből tudjuk azt is, hogy az első világháborút követően 1918-ban ő is elkapta a spanyolnáthát, amelybe akkor tízmilliók haltak bele. Ezekben az írásokban egyébként már az elejétől tapintható és megfigyelhető Márai későbbi, magas szintű stílusa.

Hazatérését követően kerül bele igazán a napilapos körforgásba, s lesz Az Újság egyik sztárújságírója. Cikkei között mindennapi jelenségekről, irodalmi-kulturális eseményekről, közéleti kérdésekről írt elemzéseket és kommentárokat is

A három királyok. Giovanni di Paolo sienai festő műve a XV. századból. A korai sienai festőket jellemző, mesehangú, gazdag részletű. A Siena-környékbeli, lágy halmok körében mutatja be a három királyok és kíséretük megérkezését. A korabeli öltözetek és ékszerek különös kortörténeti jelentőséget adnak a képnek.

Újságot írni

— Vallomás —

Írta: Márai Sándor

Az osztrák szövetségi kancellár, Schuschnigg doktor úr, kevés idő előtt egy ünnepélyen udvariasan ezt mondotta a külföldi sajtó bécsi képviselőinek:

— Az újságíró hivatása már közeledik a költőéhez.

Ezt a mondatot, egy kitünő államférfi gavaléros elismerését, az újságíró elégedetten teszi fel a fülébe. „Hát, mi az, újságot írni? Elmon-

aki egyszer reászokott. Kenyér, üzlet? Persze, az is. Kevesek számára. De nem láttam még vérbeli újságírókat, aki vagyont hagyott volna családtagjaira. Ez a szenvedély, mint minden szenvedély, egész embert követel, oda kell adni neki egészséget, nyugalmat, boldogságot. Újságírók általában nem élnek sokáig. Elviszi őket, idő előtt, az életmód, az izgalmak, a cigaretta, az a különös, szívet, eszméletet emésztő állandó készenlét, nappal és éjjel.

megtalálunk. De készített riportokat – például sportközvetítéseket, megörökítette az egyetemi élet hétköznapijait –, interjúkat, de gyakran foglalt állást nagyobb társadalmi ügyekben is. A két világháború közötti időszakban legismertebb publicisztikai művei közé tartoznak útirajzai és politikai esszéi (pl. Napnyugati őrárat című kelet-indiai utazókönyve a Vigilia korai számaiban) és társadalomkritikus elemzései (például az 1930 szeptemberében Az Újságban megjelenő Tünetező osztályok), illetve novellajellegű riportjai. Kosztolányi halálát követően 1936-ban, a tőle egy kőhajításra lakó költő helyét „megörökölve” átkerült a korszak egyik legrangosabb újságjához, a Pesti Hírlaphoz – ahol egészen a második világháború végéig dolgozik. De jegyzett cikkeket az ekkortájt induló Magyar Nemzetbe is. Ez váltást jelentett hangvételében is, a „liberálisabb” vonalról egy konzervatívabb irányba állt.

Újságírásának sarokköve, a hétköznapi ember számára közérthető és tanulságos közlés azonban megmaradt. Szerinte ugyanis a publicisztika feladata a tájékoztatás és felvilágosítás. Stílusát, személyiségét tekintve Márai cikkeiben a finom, szépírói igényű megszólalás, a tömör mondatok, az ironikus és melankolikus hangvétel váltakozik. Nem kedvelte a „fecsegő” vagy semmitmondó publicisztikát, újságíróként is pontosságra és stílusbeli igényességre törekedett. Ahogy Mészáros Tibor egy tanulmányában rámutat, Máraira jellemző a diszkrécio, a tanácsadói szerep és a finoman fűszerezett stílus, minde mellett feszes, ütős mondatokkal dolgozott – sokkal inkább hatni akart, mint csupán informálni. Mindig szerette felhívni az olvasó figyelmét a lényegre. „Gyufaszálnyi világosságot gyújtani napról-napra tömegek eszméletének homályában, szemmel tartani ízlést és ízléstelenséget, kézmozdulattal utat mutatni, megfélemlíteni fondorkodó és lappangó kalandorokat, s közben néha felkiáltani: emberek vagyunk, ne feledjétek! – ez az újságírás” – írta a már korábban idézett Újságot írni című cikkében.

A stílusában megjelenő „párnázott őszinteség”, vagyis az olvasmányosságba csomagolt komolyság és a szokimondó forma összhangja szemet kápráztat. Kritikáit és életbölcsességeit finom ironiával tálalta, de sosem harsányan. Az 1942-ben a Pesti Hírlapba írt A cikkírás titkai című publicisztikájában a jó anyag elkészítését ostromozza: ironikus-humoros hangon arról számol be, hogy olykor hosszú éveket töltünk akár egy-egy mondanivaló megszerkesztésével, ám „ez az igazság” mégsem mindig őszinte vagy releváns, és magától is kiszakad a tollunkból. „Néha évekig készülünk cikkben elmondani valamilyen igazságot, mely szívünkhöz nőtt... és írás közben megtudjuk, hogy ez az igazság fonák, nem is őszinte, nem is fontos: el kell dobni. (...) Nem, attól tartok, ez a mesterség, melynek titkos szabályait nem lehet kátéba illeszteni. (...)

Az újságírók természetes közege volt a kávéház, a cikkek nagy része itt született

Fotó: Fortepan/Kurutz Márton

Hogyan is kell jó cikket írni?... Jó lenne tudni! Sajnos, vagy hál' Istennek, fogalmam sincsen róla” – írta.

Szerinte nem lehet receptre jó cikket készíteni: írás közben önálló életre kelhet a szöveg, kiszabadulhat írójá uralma alól, és nincs formulaszerű titka. Márai újságírói munkássága költői életfelfogását és világszemléletét tükrözte: publicisztikájában elegáns, filozofikus reflexiók jelennek meg a napi hírekről és hétköznapi jelenségekről. Írásainál mindig fontosnak tartotta, hogy szerkessze gondolatait, de ne veszítsen közben emberi közvetlenségéből. Ahogy vallotta, az újságíró „a pillanatnak ír”, de a pillanat tartalma is lehet látomás – s ebben a meghökentető viszonyban ragadja meg a közönséget. Márai ebben a szellemben írta cikkeit: művészi igényességgel, mégis a közérthetőségre törekedve, ironikus őszinteséggel és szellemes határozottsággal a publicisztikai stílus élénk hagyományát gyarapítva.

Az 1948-ban kezdődő emigrációban sajnos nem jönnek vissza a dicső napok, az író nem találta helyét a külföldi sajtóban. Nem igen akadt olyan sajtóorgánus, ahol igazán önmagára talált volna. A Szabad Európa Rádióban maga olvasta fel „hangos” cikkeit, de ez már nem volt olyan, mint a világháborút megelőző, a mából visszatekintve Márai publicisztikai karrierje szempontjából legfényesebb időszak.

Balogh Roland

Francia kultúra a Duna-parton

Matthieu Berton, a Francia Intézet igazgatója izgalmas programokat ígér

A francia kultúra külföldi terjesztésének még mindig kiemelt célpontja Magyarország annak ellenére, hogy a rendszerváltozás előtt és közvetlen utána Párizs részéről abszolút kiemelt figyelem övezte hazánkat és a térséget. Ennek is köszönhető, hogy a Francia Intézet épülete előkelő helyen, a Duna-parton, majdnem szemben a Parlamenttel helyezkedik el. Az intézmény programkínálata mindig is sokszínű és magas színvonalú volt. Matthieu Berton igazgató tavaly ősz óta látja el Franciaország kulturális missziójának vezetését Budapesten, ő szeretné még több érdeklődő előtt kitárni az intézet kapuját.

– Mi mindenre vállalkozhat egy kulturális intézet egy célországban?

– Két alapvető feladatunk van, az egyik nyelvi kurzusok ajánlása minden korosztály számára, mivel a nyelv az, amivel kapcsolatot lehet teremteni egy adott kultúrával. Persze nem kell feltétlenül beszélni a franciát, hogy az intézet hidat képezzen a két ország között. De ez az a hely, ahol a magyar és a francia kultúra párbeszédben áll egymással, megmutatva egymásnak a kultúra sokszínűségét.

– A Francia Intézet helyén egykor egy Andrássy-palota állt, amelyet egykor a Budapestre akkreditált francia diplomáciai testület használt. Milyen mélyen gyökerezik az I. kerület és Franciaország kapcsolata?

– Valóban, ez az épület kiemelt szimbóluma a két ország között létező régi kapcsolatnak. 1992-ben nyílt meg, és méretével is hangsúlyozza különlegességét, mivel ilyen nagy méretű francia kulturális intézet nagyon kevés európai országban van, de Közép-Európában biztos, hogy ez a legnagyobb. Nagy tömegével a két ország közötti különleges kapcsolatot is kifejezzük. A nyolcvanas években már lehetett érezni a változás szelét, így Franciaország Magyarországot választotta a régióban egyfajta zászlóshajónak a kapcsolatok újjáélesztésében, ennek jelképe az épület.

– Mi manapság Franciaország kulturális exportcikke?

– Ezt nehéz megmondani, mert sok van. Magyarországon leginkább a francia filmek hódítanak, a Nemzeti Filmintézet adatai szerint a nézőszámokat illetően az amerikai alkotások után a második helyen állunk. A könyvek is nagyon népszerűek, minden évben két-háromszáz francia nyelvű művet fordítanak magyarra. Ebbe persze a svájci, belga, kanadai, afrikai francia nyelvű művek is beleszámítanak. A harmadik exportcikkünk a zene, ám a klasszikus zenét illetően teljesen egyértelmű, hogy Magyarországon ez a mindennapokban jobban jelen van, mint Franciaországban.

– Van az I. kerületnek is egy aktuális exportcikke, mégpedig a Márai Sándor születésének 125. évfordulójára rendezett Márai-év. Az írótt mennyire ismerik a franciák?

– Ő az egyik legismertebb magyar szerző Franciaországban, de ez nem annyira régi dolog, hiszen őt csak a kétezres évek elején kezdték felfedezni. Márai és más nagy magyar írók mára megtalálhatók szinte minden francia könyvesboltban, sőt még korábban Közép- vagy Kelet-Európa polcon találtuk a magyarokat, most már önálló magyar szekciót lehet látni Szabó Magdával, Kertész Imrével, József Attilával.

– A nagyvilág, ha akarjuk, ha nem, úgy írja körül Magyarországot, hogy Puskás, gulyás, puszta, paprika. A franciák mivel azonosítják?

– Ezt nem tudhatom, hiszen nem vagyunk egyformák, de a legtöbb franciának Budapest jut eszébe, és spontán módon Puskás neve, a gulyás, a paprika. Ha megkérdezzük, akkor az irodalmi nagyságok mellett Liszt és Bartók a hívószó.

– Nekem Franciaországról elsősorban a bor jut eszembe. A Francia Intézet nem épít hidat a gasztronómia segítségével?

– Ez az ágazat viszonylag halványan van jelen nálunk, amit sajnálunk, tekintettel arra, hogy a magyarok szemében a francia bor magasra értékelt termék. Épp ezért szeretnék az elkövetkező időben nagyobb hangsúlyt fektetni erre, legyen annak formátuma akár konferencia vagy kiállítás. De főzőtanfolyamok szervezésén is gondolkodunk, ahol szívesen látjuk az első kerületieket is, akik például egy-egy híres francia séf receptjét próbálhatják majd ki. Viszont a földszinti bárunkban jelenleg is lehet francia palackozott borokat vásárolni.

– Tud ajánlani olyan kortárs francia írókat, akiket keresztül jobban meg lehet érteni a mai Franciaországot?

– Sok író tudnék sorolni, de tapasztalható jelenleg egy olyan művészeti mozgalom, amelynek képviselői a többségi francia társadalmat helyezik a fókuszba, mindenekelőtt a francia vidéket. Ez most nagyon jól megy. Nicolas Mathieu,

Fotók: Törő Balázs

Eduard Louis, Didier Eribon, Michel Houellebecq műveit lefordított könyveiken keresztül a magyar közönség is ismerheti.

– Könyvkölcsönzés, filmfesztivál, kiállítások. Mintha csak az értelmiségre koncentrálna a Francia Intézet. Milyen eszközökkel tudják megragadni a tömegeket?

– Jó a kérdés, ezen gondolkodom érzésemem óta. Céлом, hogy a lehető legszélesebb közönséghez szóljunk, ugyanakkor fontos az is, hogy a minket már jól ismerő közönség is megtalálja, amit keres, vagyis a nívós programokat. A magam részéről nagyobb teret szánok a populáris kultúrának, például a klasszikus zene, a jazz mellett a popzene, a varieté-zene bemutatkozásának. A magyar szanzonek, Boogie például épp februárban adott nagy sikerű koncertet nálunk. A moziműsorunkba több vígjátékot tervezünk, érdekes, hogy a fiatal nemzedék is érdeklődik a klasszikus komédiák, Pierre Richard, Louis de Funes alkotásai iránt. A filmjeink mindegyike magyar felirattal megy. A könyvtárban pedig található egy különleges szolgáltatásunk, a videójáték-sarok, ahol természetesen csak erőszakmentes, francia játékokkal lehet ismerkedni. És most következik a Zene Ünnepe, úgy döntöttem, hogy idén június 21-én is megszervezzük, az első alkalom sikerén felbuzdulva. Délután öt órától kezdődően az előre regisztrált amatőr és hivatásos zenészek az intézet előtt és az épületen belül is több, erre a célra kialakított területen lépnek majd fel.

Kuthi Áron

Embernek maradni a pokolban is

Dr. Körmendi István, az ország legidősebb háziorvosának visszaemlékezése Budapest ostromára

A Tabán lejtői, fent az egykori Czákó utcai Elemi Iskola. Az előtérben kilőtt német harckocsik | Fotó: Fortepan/Vörös Hadsereg

A 101/305-ös munkaszolgálatos század tagja voltam 1944-ben. A század 400 tagja közül 30 szökevénynek sikerült elkerülnie az éheztetés, kínzások, betegség és – sok esetben – lelövés általi szándékosan okozott halált. Magam utóbbiak között voltam. Sok helyszín után utolsó búvóhelyemen, a pasaréti Lupény utcában ért a felszabadulás 1944. december 25-ére virradóan. Ettől kezdve február 11-éig azon a területen viszonylag nyugalom uralkodott, fegyverek zaja mintegy kilométernyi távolságból hallatszott.

Annál váratlanabb volt a február 12-ére virradó hajnalon tapasztalt „ébresztő”, géppisztolyok heves kattogása a közvetlen közelből. Az eredmény a pirkadati fényben kirajzolódott: a környéken tömegével feküdtek német egyenruhát viselő holttestek. És egyszer csak bekúszott rejtékhelyemre egy közülük, tehát még élő, már fegyvertelen SS-katona. Átvért zubbonya elárulta, hogy sebesült.

Fotó: Fortepan

Kilátás a Bethlen-udvarból 1945-ben | Fotó: Fortepan/Vörös Hadsereg

Segíteni? Nem segíteni?

Akkor és ott nem gondoltam az elmúlt hónapok rettegéssel átélt viszontagságaira, arra, hogy ez a fiatal katona a német és magyar náci rendszer győzelméért (végső soron az én megsemmisitésemért is) harcolt egészen a közeli percekig. Akkor csak egy segítségre szoruló, fiatalembert láttam benne. Pedig oly távol volt még tőlem – a származásom miatt addig elzárt felsőoktatás okán – az orvosi diploma és a hippokrateszi eskü.

Később, visszagondolva a történetekre fogtam csak fel, hogy életem egyik legdrámaibb epizódjának szerepébe kerültem. Egy élethelyzetbe, melyre nem készülhettem fel, melyet egyfajta belső indíttatás hatására, mintegy automatikus cselekvési ösztön által vezérelve próbáltam megoldani.

Döntés egy pillanat alatt

Levetkőztettem, lefektettem egy pokrócra, majd az akkor, az ott lehetséges módon elláttam sebeit. Csak ezután érdeklődtem és tudtam meg, hogy a Várból törtek ki. Szándékomban állt feltárni kilétemet, hogy lényegében halálos ellenségek vagyunk és – bizonyára megölt volna, ha korábban, még ép-ségben, fegyver birtokában rám talál és rájön, ki vagyok – én

Szerkesztőségünk továbbra is várja
a Budapest 80 évvel ezelőtti ostromával kapcsolatos
kerületi beszámolókat: info@varnegyed.hu

A Szent György tér, jobbra a Budavári Sikló fogadóépülete | Fotó: Fortepan

mégis segítettem rajta. Ez lett volna az én – nem bosszúm – inkább nevezném revansnak. Egyfajta jobbítási szándék, példamutatás: lám, én jobb, különb vagyok, egyszerűen ember akarok maradni az embertelenség korszakában is. Talán „emberré válik” élete hátralévő részére, hisz oly fiatal még. Hiú ábránd, utópia? Lehet, de nyolc évtized után, 102. évemben is úgy gondolom, helyesen cselekedtem. A kérdés egyébként örökre megválaszolatlan marad...Az epizódra egy razziázó katonai járőr, általam nem értett, szitkozódásnak tűnő mondatok után egy géppisztoly-sorozattal tett pontot.

Mielőtt az emlékezést befejezném – a történelmi igazság kedvéért és az utókor okulásáért – szólnék a felelősökről. Azokra a legfelsőbb katonai- és politikai vezetőkre utalok, akik kierőszakolták országunk hadba lépését Európa egyik legvéresebb kezű diktátora oldalán. Patinás kerületünk pusztulásáért és – ami még fájóbb – az emberáldozatokért végső soron ők voltak felelősök. E történelmi tény elhallgatása – a második világháború bármely epizódjának tárgyalása során – súlyos mulasztás.

**Dr. Körmendi István háziorvos
Budavár díszpolgára**

Osztályidegen napszámosból elismert régész

A középkori Budavár híres kutatója, Zolnay László csodás kincseket emelt ki a kutatóárok mélyéről

A Rákosi-féle kommunista hatalomváltás után származása miatt ásatási segédmunkásként kezdte, de végül múzeumigazgató és elismert régész lett belőle. Kutatta a középkori Esztergomot és Budát, 1974-es ásatása igazolta, hogy a középkori Budán a szobrászat területén is magas színvonalú művészeti alkotások születtek. Az 1916-ban született Zolnay Lászlóra emlékezünk.

Március 10-én volt 109 éve, hogy Budapesten meglátta a napvilágot Zolnay László. A kiváló régész egy Zólyom vármegyei evangélikus családból származott. A Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett diplomát, filozófia-esztétika-művészettörténet tárgyakból doktorált, de az ásatási munkás szerepkörében is helyállt. Különös érdeklődéssel fordult a középkorral kapcsolatos régészeti kutatások felé, és a korábbi művészettörténész saját erejéből, autodidakta módon képezte magát.

Ám feltehetően nemesi származása is közrejátszott abban, hogy 1949-től csupán napszámos munkásként dolgozott a budavári ásatásokon. Korábban ismert hírlap- és könyvkiadók igazgatója volt, de 1948-ban, az államosításokat követően elbocsátották. A szocializmus korai éveiben kényszerű gyakorlattá vált, hogy az osztályidegennek minősített értelmiségieknek csak a fizikai munka adott lehetőséget a megélhetésre.

Tehetségének, tudásának köszönhetően 1952-től már segédmuzeológusként dolgozhatott, majd hamarosan az Esztergomi Keresztény Múzeum igazgatója, 1961-től pedig a Budapesti Történeti Múzeum Középkori Osztályának tudományos főmunkatársa lett. Számos könyvében és tanulmányában foglalkozott a középkori Buda, illetve a budai Várhegy történelmével: 1974-es ásatása hozta felszínre azt a gótikus szoborleletet, amely látványosan igazolta, hogy a középkori Budán, a szobrászat területén is magas színvonalú művészeti alkotások születtek.

Zolnay Az elátkozott Buda – Buda aranykora című 1982-ben megjelent kötetében ezt írta: „Az 1974. évi Budavári nagy szoborlelet címetörténeti érdekességet is hozott. A töredékekből összeillesztették egy, kezében sisakot tartó herold alakját. [...] A herold kezében tartott sisak felső lapja lesímtott. Látnivaló: e sisakról hiányzik valami! [...] úgy gondoljuk, hogy ezen a sisakon egy ugyancsak itt talált kétrészes kókorona ült, azon egy arany hársfalevelekkel ékes sasszárny. [...] a Luxemburg-háznak, nevezetesen Zsigmond király családi címerének része az.”

Az 1985-ben elhunyt szakember Buda mellett Esztergom középkori történetét is behatóan kutatta, és A középkori Esztergom címmel gazdagon illusztrált kötetben mutatta be az 1526-os mohácsi csatát megelőző évszázadok török által elpusztított világát, román, gótikus és reneszánsz épületeit.

–bánk

Fotók: Fortepan/Szalai Zoltán

Zolnay László Zsigmond-korabeli szobortorzókat mutat be

Véráztatta hely

Luxemburgi Zsigmond korában kegyetlen kivégzésnek volt szemtanúja a Szent György tér

Nagy Lajos 1382-es halála komoly vetélkedést hozott a hatalomért, ami végül királygyilkosságba torkollott. Az urak egy része nem akarta trónon látni Luxemburgi Zsigmondot. A fiatal király ugyanakkor hódolatot várt az ellene lázongó magyar nemesektől, ám mivel nem kapta meg, az új uralkodó nem habozott, kegyetlenül kivégezte a makacs Kont Istvánt és társait.

Ha a budai Várban, a turisták által sűrűn látogatott Szent György téren járunk, vajon eszünkbe jut-e, hogy ez a tér és maga a vár nem egyszer vérrel áztatott hely volt? Azzá vált például azután, hogy Zsigmond magyar király 1388-ban fogadta az ellene lázongó, lefoglalt vitézek egy csoportját, közöttük apósa, Nagy Lajos király nádorának fiát, hédervári Kont Istvánt. Bizonyára hódolatot várt tőlük, ezt azonban nem kapta meg, sőt, még a kötelező tiszteletadást sem. Akkoriban egy uralkodó ilyen véttségért akár halálbüntetést is kioszthatott,

A Szent György téri esemény távoli összefüggésben volt I. (Nagy) Lajos király 1382-ben bekövetkezett halálával. Az uralkodó ugyanis nem hagyott hátra fiú utódot, így Magyarország és Lengyelország koronáit két leánya, Mária és Hedvig örökölték. A tizenkét évesen megkoronázott Máriának nem

volt tekintélye a főúri csoportok egy része előtt, mivel helyette édesanyja, Erzsébet özvegy anyakirályné és Garai Miklós nádor kormányozta az országot. A helyzettel elégedetlen Horváti Pál zágrábi püspök 1385 augusztusában Nápolyba utazott, és meghívta a magyar trónra az Anjou-ház durazzói ágából származó Kis Károly nápolyi királyt, aki nemsokára elindult Magyarország felé.

Ezt megelőzően Luxemburgi Zsigmond (brandenburgi őrgrof, Mária királynő vőlegénye) Budára érkezett, és megtartotta esküvőjét Máriával, de a haddal közeledő Durazzói (Kis) Károly elől kénytelen volt német földre távozni. Nyomban hozzáfogott a katonai támogatás megszervezéséhez, miközben Mária lemondott a trónról, majd december 31-én anyjával együtt – nagy önuralommal – részt vett Károly székesfehérvári koronázásán. Az anyakirályné és a nádorságról

Luxemburgi Zsigmond német-római császárként
Albrecht Dürer 1511-13 között készített festményén

lemondott, de továbbra is befolyásos Garai Miklós csak az alkalomra vártak, hogy megdöntsék az új király hatalmát.

Az alkalmas pillanat alig két hónappal később, 1386. február 7-én érkezett el, amikor Forgách Balázs pohárnokmester Garai tervét végrehajtva egy harci csákánnyal merényletet követett el Károly ellen. A király súlyosan megsérült, de életben maradt. Ezután Visegrádra vitték, ahol február 24-én végeztek vele, Mária pedig ismét kezébe vette a kormánypalcát.

A királygyilkosság nagy felháborodást váltott ki Károly híveinek táborában. Horváti János macsói bán és Palisnai János vránai perjel vezetésével lázongás tört ki az ország déli részén, s egyre nagyobb méreteket öltött. Garai tanácsára Mária királynő és Erzsébet júliusban a déli tartományokba indult, hogy a zavargásokat személyes jelenlétükkel megfékezzék. Gara várának közelében a Horváti párt túlerőben lévő fegyveresei üldözőbe vették, majd megtámadták a királynőket kísérő fegyvereseket.

A lázadók elfogták Máriát és Erzsébetet, és a zágrábi püspökség várába, a Körös vármegyei Gornecbe (Ivánc) hurcolták. Horváti Pál püspök ezután Margit királyné fiát, Nápolyi Lászlót hívta a magyar trónra. Időközben Zsigmond őrgrof hadseregével Magyarországra érkezett, és decemberben benyomult Horvátországba, hogy kiszabadítsa feleségét és anyósát. Horváti János és Palisnai János mindenképpen végezni akartak Erzsébettel, ezért 1387. január elején, Mária szeme láttára megfojtatták. Zsigmond időt szakított arra, hogy március végén, Székesfehérváron királlyá koronáztassa magát. Serege Frangepán János vezetésével és a velencei hajóhad támogatásával rákényszerítette Palisnai perjelt, hogy adja fel Novigrád várát, így Mária királynő csaknem egy év után kiszabadult. Ezután – 1395-ben bekövetkezett haláláig – Zsigmonddal közösen kormányozta az országot.

A király még évekig háborúzott a lázadókkal. 1394-ben ő maga vezette a magyar hadat Dobor vára ellen, amelyből kiűzte Horváti Jánost és Pált. Hédervári Kont Miklósnak, Lajos király főpohárnokának, majd nádorának a fia, István, nem tartozott azok közé, akik szívesen látták a magyar trónon Luxemburgi Zsigmondot. Ő is azokkal tartott, akik Nápolyi László hatalomra kerülését támogatták. Kont István elfogásának időpontját egyes történeti munkák 1388-ra teszik. Zsigmond emberei Kontnak és harmincegy vitéz társának királyi kegyelmet ígértek, majd Karom községben, álmukban lefegyverezték és megbilincseltek őket. Emiatt megfogadták, hogy ha Budán Zsigmond elé kerülnek, akkor nem adják meg neki a kötelező tiszteletet. És valóban, amikor a király elé vezették őket, sem térdhajtással, sem fejbólintással nem köszöntötték őt.

A történetet Thuróczi János A magyarok krónikája című munkájában így örökítette meg: „Zsigmond király alattvalóitól környezve, középen ült, mikor a nemesek megjelentek színe előtt. Egyikük sem nyitotta üdvözlő szóra száját: fejet, térdet nem hajtottak, másképpen sem hódoltak neki. Ez a sértés nagy haragra gyújtotta Zsigmond királyt. Hirtelen dühében, Buda városában, Szent György vértanú terén lefejeztette valamennyit. A király végignézte, ahogyan a bátor vitézek fejét leütötte a bakó. Ám szokatlan jelenetnek lett a tanúja, amikor Kont Istvánra került a sor: a vitéz háttal térdelt a tőkéhez, és fejét hátrafelé hajtotta rá. Ezután azt mondta: „Sok halálnak néztem már szemébe, ettől az egytől sem rettegek.”

Bánó Attila

Bach által megérteni Krisztust

Nagyzenekaros kantátás koncerttel kezdődött a Budavári Evangélikus Templomban a Budavári Bach Fesztivál, amelyen Bán István orgonaművész, a fesztivál művészeti vezetője vezényelte a historikus hangszereket megszólaltató Musica Vivax Wien zenekarát és a Bach Akadémia Budapest kórust. A koncertsorozat június 1-jével zárul.

Nekünk Johann Sebastian Bach nem egy zeneszerző, hanem a mindennapjaink része. Zenéjét hallgatva talán megérthetjük, hogy miért is legyen Krisztus életünkben – fogalmazott Bán István Budavárért Emlékéremmel kitüntetett orgonaművész, karmester a koncert előtt, hozzátéve, hogy Bach minden kantátáját egy adott vasárnapra írta.

Az önkormányzat nevében Fodor Artur alpolgármester köszöntötte a hallgatóságot, kiemelve, hogy a Bach Fesztivál a koronavírus-járvány idején sem szakadt meg. „Bach zenéje kimeríthetetlen, úgy is fogalmazhatnánk, hogy olyan patak, ami inkább forrás és tenger egyszerre. Muzsikájával nem lehet betelni: felemel, magasba repít, és közben a művészet mélységeibe is beavat” – mondta.

A nyitó koncerten elhangzott 1. kantáta Lukács evangéliumának ismert és sokat mondó részét elevenítette fel, a földi és a lelki gazdagságról. „Ha valaki meg tud elégedni, enyhíti a hiányt, ha valaki a lelkében egész, szabad lehet a földi kényzserektől” – fogalmazott Szabó B. András lelkész köszöntőjében. A koncert a BWV 50-es jegyzékszámú kantátával zárult, amely különleges darab, hiszen csupán egyetlen kórustételből áll. Szövege a Jelenések könyvéből származik, a „Most lett meg az idvesség és az erő, és a mi Istenünknek országa, és az ő Krisztusának hatalma” bibliai sorokat idézi.

A Bécsi kapu téri evangélikus templom orgonája

A fesztivált Magyarország legnagyobb barokk hangszereinek, Budavár Bach-orgonájának a megépítése hívta életre 2017-ben a Reformáció 500. emlékévében. A koncertsorozatot azóta évente kétszer rendezik meg.

Szilléry

A grafikus tudta, mit jelent a vassfüggöny mögött maradni

A szocialista elzártaságot modellekkel illusztráló divatfotón akadt meg a szeme Rozgonyi Lia kurátornak, hogy mélyebben kezdjen érdeklődni a fotó készítője, Bakos István András munkássága iránt. A fiatal kurátor nem is tudhatja, mit jelentett az az elszigeteltség, amit a Ferenczy Noémi-díjas grafikus, festő és reklámfotós, a magyar plakátművészet meghatározó alakja, ezen a nyolcvanas évekbeli bundareklámon bemutatott. Azt

pedig már mi is a művésztől magától tudtuk meg, hogy ő maga évekig nem láthatta Németországba disszidált testvéreit, hiszen a kommunista diktatúra már csak olyan volt, hogy a teljes családot nem engedte ki nyugatra.

Bakos divatfotói viszont az Elektroimpex gyárnak köszönhetően kerülhettek ki nyugatra, a cég ugyanis jobbnál jobb minőségben gyártott öltözékeket, amelyeket itthon nem lehetett megvásárolni. Így fordult elő, hogy Bakos István András fotó plakátjai New York-ban előbb váltak ismertté mint itthon.

Az olvadó rezsim lenyomata volt a Kálvin téri tűzfalon bemutatott híres Mino cipőreklám, a gyönyörű hosszú női lábak piros tűsarkú cipőben, hiszen a cipő hazai forgalmazásával fokozatosan kezdett beszivárogni a nyugat. Több évtizedes pályafutása során Bakos meghatározó szereplőjévé vált a magyar vizuális kultúrának. A Várnegyed Galériában megnyílt Plakátba zárt történetek kiállítás középpontjában azok az ikonikus alkotások állnak, amelyek nemcsak a kor szellemiségét, hanem a fotóművész és grafikus sajátos látásmódját is tükrözik.

A tárlat június 21-ig látható a Múzeumok éjszakájának napjáig, amikor csatlakozik az országos kulturális éjszakai eseményhez.

Sz. É.

Lámpás Rudi birodalma

Ma már talán nehéz elképzelni, de a Tabán lankáin egykor kis korcsmákkal, mulatókkal és fogadókkal csipkézett girbegurba utcácskák futottak. Tabakhane, azaz „tímárházak, tímár-telep”, ez rövidült aztán Tabánra. Rácváros, így is hívták, miután a török uralom végét követően megannyi szerb költözött oda a 17. század végén. A sikátorok tarkította negyed egyik központja az a Kereszt tér volt, ami a korábbi tabáni temető helyén jött létre. A városon belüli temetkezést már az ókori rómaiak is tiltották, ezért azok a települések körül, az utak mentén sűrűsödtek. A Tabánban a város nőtte körbe a sírokat, a helyét nem építették be. Így lett ez a városrész egyik legnagyobb tere, ahol egy 1856-ban emelt szerb kőkereszt emlékeztet a mai napig az egykori szerb temetőre.

Itt temették el Virág Benedeket, irodalmunk szent öregjét 1830. január 25-én. A Tabánban spárta körülmények között élő, minden földi javát a szegények és a fiatal irodalmi tehetségek javára fordító pap temetésének költségeit Ürményi József országbíró özvegye, Komjáthy Anna állta. Sokat elárul az egykori pálos szerzetest övező közmegebecsülésről, hogy nem csak az Alexandriai Szent Katalin templom búcsúztatta, hanem a Szent Demeter szerb templom harangjai is zúgtak, míg utolsó útjára kísérték. Nem csak Virág Benedek élete alakult fordulatoson: kétszer is újratemették. Előbb 1938-ban a pálosok, díszes körülmények között, a gellérthegyi Sziklatemplom mellé. Aztán, évekkel a Sziklatemplom bezáratását követően, teljes titokban, a Fiumei úti temetőbe. Síremlékén, melyet Kőfalvy Gyula készített, ez áll:

*Születtem. Szerettem
hazámat s dolgoztam érte.
Ez az én életem története.
Tegyetek ti is így.
Tanítsátok utódaitokat,
s ha azok is így teszik,
akkor Magyarország
boldog lesz.*

A dualizmus alatt aztán a Tabán igazi mulatónegyeddé avanszált: eleinte a saját boraikat árulták, majd a századvégi filoxéravész pusztítása után másokét. Zegzugos kocsmák a lankákon: a magyar Montmartre, áradoztak róla azok, akik nem a csatornázatlan ucákat, patkányjárta otthonokat látták benne. A Csillagok háborúja fanatikuskok biztos azt mondanák róla, Mos Eisley – ahol a világegyetem legsimlisebb alakjai adnak egymásnak randevút. Törökfürdők, bordélyok, szeszkimérések:

főrendiházi képviselők, írók, költők kedvelt helye volt a 19. és a 20. század fordulóján. Megannyi városi legenda kapcsolódik a Tabánhoz. Az egyik legizgalmasabb talán a korabeli Hadnagy utca 14. száma alatti (egykori) házhoz köthető, amelyet később „Casanova-házként” emlegettek (van egy Casanova-házunk a Batthyány téren is, de a legendák már csak ilyenek). A fáma szerint 1759 őszén egy Jacopo nevű itáliai fiatalember Budára érkezett, hogy a törökfürdőkben gyógyíttassa köszvényét. Jacopo a Hadnagy utcában szállt meg, elcsábította a fogadós lányát, Szávát, majd menekülés közben a lány vőlegénye és barátai megtámadták. A városi legenda Kárpáti Aurél Jacopo meséje című 1913-as novellájából ered, nincs hiteles történelmi forrás, amely alátámasztaná, hogy Giacomo Casanova valaha is járt volna Budán vagy a Tabánban – de ez talán mindegy is.

Legendás alakok azonban a valóságban is szép számmal akadtak. A Kereszt tér ismert figurájának számított „lámpás Rudi”, aki az Albecker korcsma alkalmazásában állt, és a feladata az volt, hogy lekísérje a Tabánból hazainduló részeg mulatozókat. Knább Rudolf vezetéknévét szinte senki sem tudta, mindenki a „lámpásként” emlegette. Halálakor a Friss Ujság 1929. június 19-i száma így emlékezett róla: *„Budán, a kereszttéri nevezetes kocsmákapualjában üldögélt évek hosszú sora óta egy görnyedt hátú, borostásképző emberke. Mellette a padon egy »hosszúlépést« tartalmazó spricceres pohár, előtte pedig, a földön afféle fogantyús bányáslámpa, amelyben egy szál gyertya halovány fénye pislogott. A spriccer és a lámpa tulajdonosa, a görnyedthátú ember – a lámpás Rudi volt. Volt, – mert tegnap elköltözött Rudi ebből az árnyékvilágból, ahol a maga kis lámpásával igyekezett világosságot deríteni, amennyire a hivatásához tartozott. Lámpás Rudi ugyanis a jókedvű, becsípett vendégek előtt haladt a Kereszt-téren a pislogó lámpásával és világította az utat, amíg el nem jutott az első gázlámpáig. Itt aztán borraivalót kapott a lámpás Rudi, aki erre visszavonult a fröccsöspohara mellé. Most immár az élők sorából is visszavonult Rudi oda, ahol nem kell gyertyával világítania – a túlvilágba. Vele sírba szállt a régi Buda egyik ismert és érdekes figurája.”*

***A Tabán házait 1937-re lebontják.
A Monarchia legszebb szerb ortodox templomának tartott
Szent Demetert a II. világháborúban találat éri, tetőzete beszakad.
Noha az épület ép marad, 1949-ben lebontják.
A Kereszt téri kőkereszt azonban még ma is néma tanúja
az egykori tabáni világnak.***

Körtvélyesi Csörsz

Fotó: Fortepan/AG

Sir Lancelot Kolozsvárról érkezett

A Halászbástya alatt húzódó parkos terület vélhetően nemcsak Budavár egyik legszebb kutyafuttatója, de az egész városban sincs párja. Csupa rejtett zeg-zug, sziklakert, kút, futónövény keretezi az Iskola utca tetején található kis parkos övezetet. És ide jár az egyik legszebb kutya a kerületből: a hét és fél éves Lancelot.

Festői látványban gyönyörködtünk az Iskola lépcső tetején, a Halászbástya alatt elterülő csodálatos parkban, ott, ahol a sziklás domboldalt teljesen benőtte a futónövény, amikor észrevettük az előkelő ónémetjuhász kutyát: Lancelotot. Mintha egyenesen a tájhoz rendezték volna a vörösbarna-fekete fényes bundájú nagytestű ebet, úgy olvadt bele az élénkzöld növényzetbe távolról közeledő nagytestű kutyus. Tény, hogy keresve sem találtunk volna szebb „díszletet” a klasszikus jószág szépségének kiemelésére.

Ezt a látványt szerettük volna megismételni, amikor májusban visszacsaltuk a nyolcéves kankutyát és gazdáját, Attilát a Vár alatti kutyafuttatóba, hogy elbeszélgezzünk velük.

Lancelotot mostanában háromszor kell kihozni Szalag utcai otthonából, többnyire ebbe a kutyafuttatóba. Néhány kisebb testű kutya játszadozik itt a parkban ezen a délutánon, pár percig eltart, míg szemrevételezik egymást és bizalmat szavaznak a közös játékokra. Tiszteletet parancsoló megjelenése ellenére nagyon jámbor jószág, nem kell tőle tartania sem embernek, sem kutyának. Azt azonban a gazdi elmondta, hogy erre a fajtára jellemző, hogy az első néhány évében kiválasztja barátait. Mivel az első években Kolozsváron éltek, Lancelot az igazi barátait elveszítette. Ma már csak a gazdik járnak haza, ő addig kutyapanzióban van, amit rövid távon nagyon szeret.

A jól ismert németjuhász korábbi fajtája kevésbé gyakori. Attilától tudtuk meg azt is, hogy kényelmesebb, emberközelebb állat, sokkal jobban megvan az ember mellett anélkül,

hogy mindenféle utasításokra várna, mint a nyomozókutya-ként elterjedt utódja, a rövidszőrű németjuhász. A hosszú bundáját a tél végén leveti, Lancelot a korán jött tavasszal nem vedlette le még a téli ruháját.

Lancelot – becenevén Lance, vagy Lenszi - viselkedése pár éve nagyon megváltozott, amikor a családba kisbaba érkezett. Azóta sokkal több törődést és szeretetet követel magának. Az interjú kedvéért be is bizonyítja, hogy benne is egy karonülő veszett el: negyvenkilós léte ellenére percekig hagyja, hogy a kedvünkért a gazdi magasba emelje, és látszólag élvezi is. Ez a jelenet persze nem jellemző itt a kutyafuttatóban, a fotó kedvéért „kaptuk a produkciót.”

Kihasználva a kutyabarát kerület előnyeit, a gazdi néha kávézóba is elviszi. Nagyon szépen viselkedik, jól bírja, amíg Attila a laptopon dolgozik, ha úgy vesszük, ahhoz is asszisztál. A Corvin kávézóban és a Hilton Starbucksban elég népszerű lett, kisebb tábora van a törzsvendégek köréből. De a Halászbástya turistái is megállítják egy közös képért.

Tíz-tizenkét évig él általában egy ónémetjuhász, nagyon hűséges családtag, megfelelő mozgás mellett lakásban is tartható. Lancelot felmenői díjnyertes kutyák voltak, apja egy ismert vérvonal népszerű fedezőkanja. Állítólag a kétszínű vörösbarna típus népszerűbb, a fekete inkább a versenyeken látható nagyobb számban. Minden bizonnyal az előbbi egyik legszebb példányát üdvözölhetjük Lancelot személyében, mint kerületünk lakóját.

Szilléry

Fotók: Rényi Erna

A megfejtés Buda visszavételének napján, 1849. május 21-én nyomtatott röplap részlete													
AZ IDÉZET 1. RÉSZÉ	?	TÁRGYRAG	▶	TOMPA MIHÁLY IRÓI ÁLNEVE	?	PAJKOS, SERDÜLŐ KISFIÚ	SZEMÉLYES NÉVMÁS	▶	▶	VAS MEGYEI KÖZSÉG	?	LŐSZÍN	?
ÖRLEMÉNY RÉSZÉ!		BRUCE ..., SZINÉSZ	▶	ÓKORI RÓMAI ISTENNO		YNÍ	GYÜMÖLCSÖT TERMŐ NÖVÉNY			SZ		BERREGŐ BETŰNK	
A	▶	▼	ORVOSI RECEPT	▶	▼	▼	▼	A MŰLT IDŐ JELE	KÉRDŐSZÓ	▼	▶	▼	▶
		PÁRATLANUL HÁLÓZI!	▶	BIZALMAS KÖSZÖNÉS	SVÁJCI FOLYÓ	▶	KÉTELLI	▼	JAPÁN AUTÓJELE				
HIRTELEN HARAGÚ, INDULATOS	▶	▶	▼	▶	▶	▶	▶	▶	▶	DARAB, RÖVIDEN	▶	▶	▶
AZ IDÉZET 2. RÉSZÉ			▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
A	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	?	A LEGKISEBB RÓMAI SZÁM
A NITROGÉN VEGYJELE	▶	DÉL-ÁFRIKAI NÉPCSOPORT	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
VAJDASÁGI VÁROS		AZONOS BETŰK	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
A	▶	▼	HUNCUT, CSALAFINTA, RÉGIÉS SZÓVAL	▶	▶	▶	▶	▶	FÖLD, NÉPIESEN	▶	▶	▶	ERŐS KÁRTYALAP
		KULCS, ANGOLUL	▶	▶	▶	▶	▶	PÉLDÁUL, RÖVIDEN	▶	▶	▶	▶	
TIBETI HÁZIÁLLAT	▶	▶	▼	LEN, KENDER HULLADEKA	▶	▶	▶	▶	PROTAKTINIUM	▶	▶	ELSŐ BETŰNK	▶
ELLENTÉTES KÖTŐSZÓ			HATÁROZÓ-RAG, A-BE PÁRJA	▶	▶	▶	▶	▶	EGÉSZ-SÉGES	▶		KICSINÍYÍTÓ KÉPZŐ	PRÍM SZÁM
A	▶	HÁZÓRZÓ	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶
		A NEHEZSÉGI GYORSULÁS JELE	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	
😊	A	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶

Almáspite illat a Jezsuita lépcsőnél

Ha a Clark Ádám térről a Hunyadi utcán kapaszkodunk fel a Várhegyre, és éppen hogy elhagyjuk a Donáti utcai kereszteződést, a Jezsuita lépcsővel szemközt kedves kis kávéház látványa nyílik meg előttünk. A kora tavaszi napsütötte vásárlóban az üzlet nem is találhatott volna kellemesebb helyet magának. A Caramel kávézó és bár irányából messzire érezni a pite illatát. Az üzletvezető, Szabó Viktória viszont hangsúlyozza, hogy ez itt elsősorban kávéház olasz kávéval, helyben sült almás pitével.

Saját maga is gyakran bejár sütni a harmadik éve fenntartott egyterű kis üzletbe. Néhány asztalkával önálló teraszt alakítottak ki, bent pedig az L alakú vendégtér helyet ad az intímabb találkozásoknak is. A halványzöld falak és az élénk ciklámen bársonyszékek szerethetően találkoznak, a hatalmas Vár felé néző ablakok régmúlt időket idéznek. Valamikor régiségbolt működött itt, de erre már csak a helybeliek emlékeznek.

Egy kedves egyiptomi férfi fogad a pultnál, az arab akcentusát otthon felejtette. Meg kell hagyni, ritkán hallani ilyen szépen beszélő egyiptomit. Elmeséli, hogy magyar felesége miatt maradt Budapesten és nagy álma vált valóra a meghitt kávéház felszolgálójaként. A sült almaillat állandó, hiszen a kínálat egyik fő attrakciója az almás pite, ez azonban nem hagyományos recept szerint készül, hanem sajátos ízekkel

vegyítve. Szinte mindig van répatorta, croissant és helyben sült szendvicsek.

Kiemelt turisztikai környezet lévén elsősorban a turisták látogatják, de a lokálpatriótákat is beszippantja az egyszerre historikus és modern romantikus enteriőr. Nyárra a csoki-vanília retró fagyival egészül majd ki a kínálat, és – amit szintén a turisták keresnek leginkább Budapesten – a kürtöskalács is a tervek között van.

SzÉ

A pillangó férfi és a medve nő: koreai költészet Budán

Május 10-én, szombaton este a Jókai Anna Szalonban a koreai költészeté volt a főszerep. A három jelentős költői műveit bemutató rendezvényt Hong Kyudok nagykövete is megtisztelte jelenlétével. A beszélgetésben két szerző (a kortárs koreai líra talán legfontosabb alkotói), Choi Dong-ho és Kim Kooseul, valamint a fordítók, Zalán Tibor és Pál Dániel Levente vettek részt.

2022-ben jelent meg Choi Dong-ho könyve Zalán Tibor fordításában A császárpillangó ébredése címmel az AB ART kiadásában. Ez volt a valaha megjelent második olyan verseskötet Magyarországon és magyarul, amely egy koreai költőt mutat be – önállóan, magában, számos versével. A következő verseskötet, szintén csak egy költőt bemutatva Kim Kooseul Szerelem nulla fokon című váloga-

tása volt, Zalán Tibor fordításában. Ezeket követte 2025-ben a harmadik, Kim Daljin (1907–1989) Szirmok eső után című kötete, amit Pál Dániel Levente fordított.

A koreai és a magyar irodalom nagyon távol állnak, nem nagyon hatnak egymásra. A koreai irodalomról az egyetemi szakok körül csoportosuló szellemi körök kivételével keveset tudunk. A tavalyi Nobel-díjas Han Kang köztudatba kerülése előtt, ha megkérdeztük volna egy bölcsészt, hogy ismer-e klasszikus vagy kortárs koreai szerzőt, fejkavarás és gyors témaváltás lett volna a válasz. Ahogy Sárközy Bence ezt a Litera irodalmi portálnak megfogalmazta: „A koreai irodalom leginkább akkor kerül a nyugati, és így a magyar olvasó elé, ha valamilyen világnyelvre lefordítják.”

A szombati esti szép számú közönség igazolta, hogy van érdeklődés a magyar és a nyugati irodalmi hagyománytól távoli alkotók iránt is.

Cikkünk a prae.hu beszámolójának szerkesztett változata

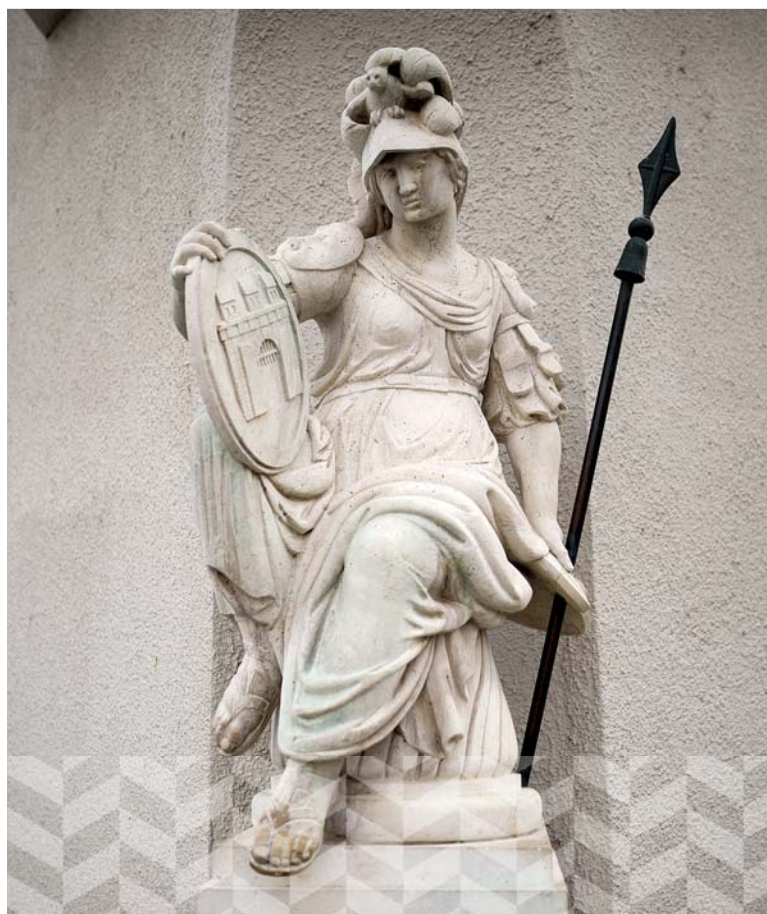
BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VIZIVÁROS VÁRNEGYED

A BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Kiadó: Budavári Közösségi Nonprofit Kft.
Szerkesztőség: 1013 Budapest, Krisztina krt. 73.
Telefon: +36-1/611-6493
Írjon nekünk: info@varnegyed.hu
Hirdetés: hirdetes@varnegyed.hu
ISSN 2060-6303

Főszerkesztő: Kuthi Áron
Munkatársak: Ambrus Balázs, Balogh Roland, Szilléry Éva
Fotó: Tóth Tibor, Törő Balázs, Vadnai Szabolcs
Arculat: Tóth Andrej
Nyomdai előkészítés: Crood Comp
Nyomda: Mediaworks Hungary Zrt.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza! Minden jog fenntartva!
Megjelenik 16 000 példányban.

Budavári kulturális ajánló

2025. június 1. – június 27.

Jegyek minden programra a www.maraikult.hu oldalon és az alábbi intézményekben a program előtt egy órával, pénztári nyitvatartási időben kaphatók: **A MáraiKult jegypénztár új címre költözött: 1016 Budapest, Krisztina körút 73.**

Nyitvatartás: hétfő-csütörtök: 10.00-17.00, péntek: 10.00-15.00. Jókai Anna Szalon: szerda: 10.00-18.00.

I. kerületi lakosok a megjelölt programokra kedvezményes jegyet válthatnak.

A rendezvényeinken kép- és hangfelvétel készülhet, melyet weboldalunkon és közösségi média felületeinken felhasználhatunk.

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Márai Sándor Művelődési Ház – MáraiKult

JÚNIUS 4., SZERDA, 18.00

Versailles-ban nem tud senki Versailles-ról

Márai Sándor írásai Trianonról

Márai Sándor azon íróink közé tartozik, aki (mint Kosztolányi Dezső, Pásztor Árpád, Bánffy Miklós, Cs. Szabó László, Somogyváry Gyula) a trianoni döntés következtében elszakadtak szülővárosuktól. Amikor 1938-ban és 1940-ben egyes elcsatolt területek visszakerültek Magyarországhoz, Márai számos cikkben, vallomásban emlékezett meg az eseményekről, melyek kezdetben lelkesedést, majd rezignációt és kiábrándulást váltottak ki belőle. Eseményünk ezekből az írásokból válogatva keres választ a kérdésre: mit tehet egy író a történelem viharában?

Előadók: **Hirtling István** Jászai Mari-díjas színművész, érdemes és kiváló művész

Mészáros Tibor irodalomtörténész, a Márai Sándor-hagyaték gondozója

Közreműködik: **Tárkány-Kovács Bálint** cimbalomművész

Belépő: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1900 Ft

1013 Budapest, Krisztina tér 1.

Nyitvatartás:

hétfő–péntek: 9.00–21.00,
továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan

Rékasi Károly

JÚNIUS 6., PÉNTEK, 19.00

Lélekablak – A szabadság ára

Márai Sándor-est egy felvonásban Rékasi Károly színművész előadásában.

„Most erősnek kell maradni, akármi következik is.”

Márai Sándor (1900-1989) írói, műfajokban gazdag életműve és tragikus fordulatokban sem szűkölködő élete sokféleképpen mutatható be. E színjáték az 1948 utáni időszakot eleve-níti fel, amely drámai erővel zárta le a két világháború közötti szakmai- és közönségsikert. Érzékelteti a magyar olvasóktól, s főleg a magyar kultúrától és nyelvtől kényszerűen elszakított művész belső vívódásait. Egy kiemelkedő ember több évtizedes írói-lelkiismereti küzdelmének ábrázolása ez a darab. S persze a hazaszeretetnek, a magyar ember jövőjéért, sorsáért való aggódásnak és reménykedésnek himnusza, fájdalmasan szép emberi története.

Márai Sándor írásainak felhasználásával szerkesztette:

Koltay Gábor

Zenei szerkesztő: **Tóth Zoltán**

Előadja: **Rékasi Károly** színművész

Belépő: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1500 Ft

JÚNIUS 18., SZERDA, 18.00

„Különösen a teniszt szerettem...”

Márai Sándor és a sport

Az életnek szinte nincs olyan területe, amiről ne írt volna Márai Sándor. Ebben az összeállításban az írótól megszokott szókimondó, vitára ingerlő vélemények mellett („a sport ártalmas az egészségre és hülyít”) az öncélú rekordokat hajszoló és a kiváló emberi tulajdonságokkal rendelkező sportolók is megjelennek. A futball, a kerékpározás, a golf mellett feltűnik a tenisz, a repülés, a birkózás sőt az agyag-galamb lövészet is. A sok izgalmas műrészletnek ezúttal is az író humora adja az ízeket biztosító fűszert.

Előadók: **Hirtling István** Jászai Mari-díjas színművész, érdemes és kiváló művész

Mészáros Tibor irodalomtörténész, a Márai Sándor-hagyaték gondozója

Közreműködik: **Tárkány-Kovács Bálint** cimbalomművész

Belépő: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1900 Ft
(Sporthónap-pecsétgyűjtési lehetőség)

PROGRAMAJÁNLÓ

JÚNIUS 18., SZERDA, 18.00

Budai otthonok és női identitások a két világháború közötti Magyarországon

*Géra Eleonóra habilitált egyetemi docens,
az MTA doktorának előadása*

Milyen volt az úri családok otthona, hogyan működött a háztartásuk, hová mentek sétálni és szórakozni? Mivel töltötte napjait a „nem dolgozó” úrinő? Az előadás konkrét példák segítségével ezekre a kérdésekre keresi a választ.

Budai otthonok és női identitások a két világháború között: az első világháború után a középosztálybeli lakás fogalma átalakult; ezzel párhuzamosan békebeli társnőikéhez képest a nők mindennapi élete, lehetőségei is megváltoztak. A dzsesszt táncoló úrileányok mellett feltűntek az egyetemekre járó és az értelmiségiként tevékenykedő nők is. Az előadás azt mutatja be, mit gondoltak a régimódi és a modern lányokról a korabeli Budán, nekik pedig milyen kihívásokkal kellett szembenézniük.

Belépő: 1500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 1000 Ft

Forrás: Fortepan/Kurutz Márton

Virág Benedek Ház

JÚNIUS 4., SZERDA, 19.00

Gorlo Volka koncert

A Gorlo Volka egy alternatív pop-rock zenekar, amely "szíveket tép, lelkeket emel és dobhártyát szakít". Repertoárjukat saját dalok és megzenésített versek alkotják, melyeket áthangszerelve, újra álmódva végleges formájukban hoznak el a Virág Benedek Ház diófájának árnyékába.

A zenekar tagjai:

Farkas Meli – ének, akusztikus gitár

Mézes Zoltán – vokál, elektromos gitár

Szabó Gábor – basszusgitár

Gőgh Ákos (oggy) – dob

Koch Olivér – zongora, billentyűs hangszerek

Belépő: 3000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 3500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 2000 Ft

Gorlo Volka

**1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.**

Nyitvatartás:

szerda–péntek: 14.00–18.00,

szombat: 10.00–13.00,

**továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan.**

JÚNIUS 5., CSÜTÖRTÖK, 20.30

Márai 125 Kertmozi

Hyppolit, a lakáj

Fekete-fehér magyar játékfilm, 72 perc, 1931.

Schneider Mátyás (Kabos Gyula) sikeres és tehetős fuvarozási vállalkozó, akinek felesége egy napon új lakájt fogad a házhoz. Hyppolit (Csontos Gyula) korábban egy grófi családnál szolgált, ezért az úrhatnám asszony azt reméli, hogy jelenléte az óbudai Schneider-villát is előkelővé teszi. A diktatórikus módszereket alkalmazó lakáj új rendet vezet be és az arisztokraták szokásait erőlteti a családtagokra. Eközben az egyszerű és tisztességes Benedek István mérnök (Jávor Pál) udvarol Schneider lányának, Terkának (Fenyvessy Éva), azonban a rátarti mama inkább a jó kapcsolatokkal rendelkező Makács urat (Gózon Gyula) látná szívesen. A helyzet mindenkinek egyre kényelmetlenebb, de már ki van tűzve Terka és Makács eljegyzésének időpontja. Az ünnepségen aztán kitör a botrány.

Forrás: NFI

Szereplők: **Csontos Gyula, Kabos Gyula, Haraszi Mici, Fenyvessy Éva, Jávor Pál, Góth Sándor**

Rendező: Székely István

Forgatókönyvíró: Nóti Károly, Székely István

Operatőr: Eduard Hösch, Eiben István

Belépő: 1500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 1000 Ft

PROGRAMAJÁNLÓ

JÚNIUS 6., PÉNTEK, 19.00

Terra Profonda koncert

A Terra Profonda muzsikája: nappal hajózni, éjszaka kincset ásni. Nem elnyerni, győzni a szerelmet. Virág arany helyett. Csillagokat mérni, nem számolni. Keresni, ahol a bőség szépséggé lényegül. A zenekar nemsokára megjelenő lemezéről néhány új szerzeményt is előadnak.

A zenekar tagjai:

Szabó Mátyás – basszus

Kiss Krisztián – bouzouki, koboz

Vincenzo Lo Buglio – ének

Belépő: 2000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 2500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 1500 Ft

JÚNIUS 12., CSÜTÖRTÖK, 19.00

Kalandozás az eheto virágok világában előadássorozat I.

Vadon nőtt étterem a vadnövények csodás gasztronómiája
Csalán, bodza, akác, pitypang, porcsin, podagra – mi mindenre jó? Mit főzhetünk százszorszéplevélből, katánggyökérből, lóherevirágból? A túlélés lehetősége, az ínycselek bolondériája, vagy a természet luxusa? Ha kíváncsi vagy, várunk szeretettel **Halmos Mónika** fitoterapeuta vetített előadására és vadnövénykóstolójára. Az előadás után megvásárolható a *Vadon nőtt étterem* című könyv és lehetőség nyílik annak dedikálására is.

Belépő: 3500 Ft

JÚNIUS 11., SZERDA, 19.00

A Nyughatatlan zenekar koncert

A Nyughatatlan zenekar 2010-ben alakult Debrecenben. Saját dalaikban családi történetekről, a rock and roll szeretetéről énekelnek. 15 éves pályafutásuk alatt számos országban koncerteztek már.

2022-ben „Entertainers of the Year” díjat nyertek Amerikában, a Texas Sounds Country Music Awards fesztiválon. A zenekar utolsó magyar nyelvű lemezét Fonogram - díjra jelölték.

A zenekar tagjai:

Kovács Kornél – ének, gitár

Hajdu Bianka – ének, gitár

Arany Évi – ének, gitár

Petrovits Attila – nagybőgő

Christian Bruni – dob

Belépő: 3000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 4000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 2000 Ft

JÚNIUS 13., PÉNTEK, 19.00

Alexander Petrovics Koktél koncert

Az Alexander Petrovics Koktél zenei világa elsősorban a kárpát-medencei népzeneből táplálkozik, azonban repertoárjukban magyar, szlovák, cigány, balkáni, klasszikus zenei és írói motívumok is fellelhetők. A szövegek ennek köszönhetően változatosak, hiszen népdalokat, saját szövegeket, és Petőfi Sándor, Ady Endre, József Attila, Csoóri Sándor verseit összedolgozva modernebb, popposabb, világzenei köntösbe öltöztet.

A zenekar tagjai:

Agócs Márton – gitár, ének

Fábi János – hegedű

Huszthy Bálint – brácsa

Okos Gergely – dob

Timár Márton – nagybőgő

Belépő: 3000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 3500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 2000 Ft

JÚNIUS 14., SZOMBAT, 10.30

Kovácsovics Fruzsina koncert

Interaktív koncert gyerekeknek és gyermeklelkű felnőtteknek
Kovácsovics Fruzsina, aki az első Csillag születik műsor döntőse volt, két sikeres, felnőtteknek szóló album után döntött úgy, hogy dalaival ezentúl a gyerekeket szeretné szórakoztatni. A legkisebbeknek szóló lemezei kedvező fogadtatásra találtak: a zenei szakma mindkét albumot az Év Gyermekek Albumának választotta és Fonogram-díjjal jutalmazta. Fruzsina koncertjein derűs, interaktív utazásra hívja a kicsiket és a gyermeklelkű felnőtteket. Előadása alatt a nézőtér játszótérre változik közös táncolás és éneklés formájában, miközben érdekes madarakról, a hangszerek különleges világáról, a horgászás rejtelméről, egy barkácsoló denevéréről és egy meg nem értett légyről tanulhatunk. Mindemellett megismerhetjük a pingvintáncot, és azt is, mi mindenre jó a hepperedeppe-heppendre varázsige.

Időtartam: 50 perc

Belépő: 2000 Ft

Kedvezményes jegy gyerekeknek

és I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

A Nyughatatlan zenekar

PROGRAMAJÁNLÓ

JÚNIUS 19., CSÜTÖRTÖK, 20.30

Márai 125 Kertmozi

Halálos tavasz

Fekete-fehér magyar játékfilm, 105 perc, 1939.

Nyári kertmozi-sorozatunk harmadik filmje egy budapesti szerelmi dráma. A Dr. Egry öngyilkosságával induló történet bemutatja végzetes viszonyát Ralben Edittel, akit Karády Katalin alakít első filmszerepében. Hiába várná szerelem Szörényi Éva karakterétől, Iván végzetesen kötődik Edithez. A Zilahy-adaptáció merész erotikája és explicit öngyilkosság-ábrázolása botrányt keltett, de az „Ez lett a vesztünk” dala nagy siker lett.

Forrás: NFI

Szereplők: Jávör Pál, Karády Katalin, Szörényi Éva, Somlay Artúr, Tasnádi Ilona, Kamarás Gyula

Rendező: Kalmár László

Író, forgatókönyvíró: Zilahy Lajos

Operatőr: Makay Árpád

Belépő: 1500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 1000 Ft

JÚNIUS 24., KEDD, 18.00

Makramé workshop

Kézműves délutánunkon betekintést nyerhetünk a makramé világába. Elkészíthetjük saját virágtartónkat. A munkához szükséges hozzávalókat biztosítjuk. A foglalkozás végén egy növényvel is megajándékozunk mindenkit, amely tökéletesen illik majd az elkészített virágtartóba.

A programhoz semmilyen előképzettség nem szükséges – minden művelet lépésről lépésre sajátítható el szakértői útmutatással.

Foglalkozásvezető: **Fülöp Nóra** – Floral Wonderland

A férőhelyek száma korlátozott.

Belépő: 8500 Ft

JÚNIUS 25., SZERDA, 18.00

Kilépés a síkból

Tárlatvezetés **Fazakas Réka** művészeti íróval Székely Anna-mária – Minden illúzió című kiállításán.

Ingyenes

JÚNIUS 20., PÉNTEK, 19.00

Pribojszki Mátyás Szájharmonika Klub

Pribojszki Mátyás szájharmonikás, énekes, dalszerző immár 15 éve működő klubja, amelynek minden hónapban a Virág Benedek Ház ad otthont. A kiváló hangulatú koncerteken minden alkalommal meghívott vendégek, valamint alkalmi közreműködők színesítik a programot igazi örömmel.

Belépő: 2500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 2000 Ft

JÚNIUS 21., SZOMBAT 10:30

Boridalok trió gyermekkoncertje

Vidám, élő zenés koncert vár mindenkit, amelyen gyerekek és szülők együtt élvezhetik a Boridalok trió muzsikáját. A vicces gyerekdalok interaktív, játékos műsorral kiegészülve garantáltan megmozgatják a kicsiket, nagyokat egyaránt. Hangutánczás, körtánc, közös éneklés várja a kedves közönséget. A koncerten Varga Bori eddig megjelent zenés verseskönyveiből (Süss fel kicsi Nap, ZokniPOP) hangzanak el dalok, megzenésített gyerekversikék.

Időtartam: 55 perc

Belépő: 2000 Ft

Kedvezményes jegy gyerekeknek

és I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

Boridalok trió

JÚNIUS 25., SZERDA, 19.00

Lámpaláng koncert

A Lámpaláng zenéje énekelt költészet, irodalmi könnyűzene. A trióból zenekarrá bővült formáció megzenésített versekkel és saját dalokkal teremt különleges, dallam- és szövegcentrikus zenei világot, letisztult, főként akusztikus hangszerelesben, műfaji korlátok nélkül. A zenekar Weöres Sándor, Petőfi Sándor, Radnóti Miklós, József Attila, Pilinszky János, Ady Endre és Nagy László költeményei előtt tiszteleg, amelyek mellé egyenlő félként emel be kortárs verseket és saját dalszövegeket is.

A Lámpaláng rendszeres fellépője a hazai könnyű- és világzenei fesztiváloknak, kulturális eseményeknek, a fővárosban és vidéken egyaránt.

A zenekar tagjai:

Tóth Orsi – ének

Kristóf Martin – akusztikus és elektromos gitár, vokál

Garai Nóra – hegedű, vokál

Arday Dani – basszusgitár, nagybőgő

Restás Gergő – dob, perkusszív hangszerek, vokál

Belépő: 3000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 3500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 2000 Ft

PROGRAMAJÁNLÓ

JÚNIUS 27., PÉNTEK, 19.00

Nasip Kismet koncert

A Nasip Kismet zenéje az anatóliai török lírai költészet hagyományait ötvözi az ethnic jazz, fusion és pszichedelikus folk stílusok eklektikus, egymást átfedő ritmusaival és dallamaival. Az instrumentális és énekes darabok a közönséget spirituális szinten szólítják meg. Akár anélkül, hogy egy szót is értenénk törökül, ezek a hangok és taktusok mélyen rezonálnak nemzetiségtől függetlenül minden zenekedvelő lelkében, és megmozgatják őket, úgy képletesen, mint a szó szoros értelmében.

Közreműködik:

Arif Erdem Ocak – gitár, ének

Mester Dániel – szaxofon, klarinét

Szegő Dávid – dob

Eged Márton – basszusgitár

Derya Ocak – vokál

Belépő: 4000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 5000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 3000 Ft

KIÁLLÍTÁS

Minden illúzió: Székely Annamária egyéni kiállítása

Székely Annamáriát alkotásaiban az foglalkoztatja, hogyan és miért alakul ki az igény arra, hogy az alkotó kilépjen a három dimenziót ábrázoló kétdimenziós képszerkezetből, vagy legalábbis a kilépés illúzióját keltse a befogadó közönség, és a néző számára. A plasztikus ábrázolásmódban, a szobrászatban is megtaláljuk ezt a jelenséget, amikor a háromdimenziós ábrázolásból is kilépni látszik az alkotó. Az effajta ábrázolásmód csupán technikai bravúr? A művész kezűgyességét tükrözi, vagy igényét a megszokottól való eltérésre? A társadalom igénye, a gondolkodásmód kíváncsi, a tudomány fejlődésének a hatása a trükközés, az illúziókeltés? Ezek azok a kérdések amelyek Székely saját alkotói tevékenységén belül is felmerülnek. Festészetének egyik meghatározó témája a tér, a térábrázolás, amit az építészetten keresztül-, épületek, épületegyüttesek, utcák, utcarészletek elemeiből épít fel.

Kurátor: Rozgonyi Lia

A kiállítás június 29-ig tekinthető meg.

Jókai Anna Szalon

JÚNIUS 1., VASÁRNAP, 18.00

A lélek húrjain

Bernáth Ferenc Artisjus-díjas gitárművész koncertje

A koncerten elhangzanak a gitáriródalom gyöngyszemei, saját szerzemények, népzenei és könnyűzenei átiratok. Meghitt harmóniák és virtuóz dallamok szárnyán tehetünk „időutazást” Bachtól a Gyöngyhajú lányig.

Belépő: 2000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 1500 Ft

1011 Budapest, Iskola utca 28.

Nyitvatartás:

szerda 10.00-18.00,

**továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan.**

JÚNIUS 3., KEDD, 18.30

A művészettörténet mesterei – előadássorozat

Francis Bacon – A fájó terek festője

Az előadássorozat célja, hogy az európai művészettörténet kiemelkedő mestereinek életművét időrendben haladva bemutassa. Az utolsó előadás a XX. század második felének egyik legjelentősebb kortárs mesterét, Francis Bacont és rendkívül szokatlan képi világát mutatja be.

A sorozat házigazdája és előadója: **Gimesy Péter** művészettörténész, filozófus

Belépő: 1000 Ft

JÚNIUS 10., KEDD, 18.00

PetersPlanet Könyvklub – Utazás New Yorkba

Júniusban New Yorkba utazunk. Közös könyvünk Paul Auster Brooklyn balgaságok című műve lesz.

A PetersPlanet Könyvklub vendége: **Pék Zoltán** műfordító, a kötet magyarra fordítója.

A klub vezetője és moderátora: **Szűcs Péter** utazó, újságíró, író, a PetersPlanet.travel online utazási magazin és a Dharma című regény szerzője.

Belépő: 2000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 2500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 1000 Ft

PROGRAMAJÁNLÓ

JÚNIUS 15., VASÁRNAP, 18.00

Grieg-est: A norvég lélek hangjai

Az est folyamán Edvard Grieg életét, hitvallását és hazájához való kötődését ismerhetjük meg rövid zongoradarabjain és monumentális csellószonátáján keresztül. Grieg számára Norvégia nemcsak szülőföld volt, hanem művészetének kiapadhatatlan forrása is. Zenéjében tudatosan használta a norvég népzene motívumait, hogy nemzeti stílust teremtsen, és ezzel hozzájárult a norvég zenei identitás megteremtéséhez. Hazájának természete, népmeséi, dallamai és ritmusai áthatják minden jelentős művét, így ezen a koncerten is a norvég lélek szólal meg. Az este folyamán a zene mellett rövid szóbeli ismeretterjesztés is hallható Grieg életéről és műveiről.

Műsor:

Grieg: Válogatás szóló zongoraműveiből (Lírikus darabok, Peer Gynt)

Grieg: a-moll cselló-zongora szonáta op.36

Az est fellépői:

Baranyai Barnabás – Junior Prima díjas csellóművész

Szabó Marcell – Junior Prima díjas zongoraművész

Belépő: 2500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosok számára: 2000 Ft

JÚNIUS 19., CSÜTÖRTÖK, 10.30

Irka kör – előadás

Vallásos versek

Az Irka kör júniusi előadásán közönségünk vallásos költeményekből hallgathat meg összeállítást.

A belépés ingyenes!

JÚNIUS 25., SZERDA, 18.30

Vox Hungarica Női Kar

Évadzáró koncert

A VOX Hungarica Női Kar 1989 őszén alakult, elsősorban a Magyar Rádió Gyermekkorúsnak volt tagjaiból, de kar-nagyuk, **Dr. Döbrössy János** szervezésével főiskolások, és más, énekelni szerető tagok is csatlakoztak hozzájuk. Ez alkalommal egy kellemes és vidám hangulatú koncerttel búcsúztatjuk az évadot.

A belépés ingyenes!

Baranyai Barnabás

Vízvárosi Klub

1015 Budapest,
Batthyány utca 26.

Nyitvatartás:

hétfő, szerda, péntek

9.00-16.00 között

és a programokhoz igazodva.

JÚNIUS 11., SZERDA 17:30

Nepál

Világjáró ismeretterjesztő előadássorozat

Két ázsiai nagyhatalom között húzódik Nepál, ez a Magyarországnál másfélszer nagyobb hegyi ország. Itt találhatók Földünk legmagasabb hegycsúcsai, köztük a 8848 méter magas Mount Everest, melynek megmászása ma is életveszélyes kihívás.

A XXI. század elején királyságból demokráciává alakult országot 2015-ben pusztító földrengés sújtotta, amely közel kilencezer áldozatot követelt és súlyosan megrongálta Katmandu kulturális kincseit. A fenséges hegyvonulatok és a gazdag kulturális örökség azonban ma is páratlan élményt kínál az utazóknak.

Belépő: 1000 Ft

Borsos Miklós Emléklakás

JÚNIUS 5., CSÜTÖRTÖK, 18.00

Füveskönyvek - Az élet nagy kérdései

MÁRAI-HAMVAS-WEÖRES gondolataival

Zenés irodalmi est. Az élet igazán nagy kérdéseiről hangzanak el idézetek irodalmunk három nagy alakjának írásaiból. A műsorról kiadott CD 2024-ben megnyerte a „Budai-díjat” melyet minden évben az oktatást, nevelést legjobban segítő könyvért és CD-ért ítélnek oda.

Zenét szerelte: Binder Károly

Előadják:

Binder Károly zongoraművész-zeneszerző

Zsombori Erzsébet festőművész

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött!

1014 Budapest, Úri utca 6.

Nyitvatartás június 1-től:

Szerda: 10.00-18.00

Péntek: 10.00-16.00

Egyéb napokon

bejelentkezés alapján.

Telefon: +36-70/379-8680

JÚNIUS 17., KEDD, 18.00

Barokk kamarazene

Borsos Miklós szobrász-, érem- és grafikusművész rajongott a zenéért, a kamaramuzsikáért és a hegedűjátékért. Az esten Bánhegyi-Maros Dórával a Mátyás-templom Zenekarának koncertmesterével és Hegyi Barnabással a Mátyás-templom orgonista-karnagyával idézzük meg a művész világát, az általa kedvelt XVIII. századi muzsikával.

Műsor:

J.S. Bach: G-dúr szonáta (BWV 1021)

A. Vivaldi: 9. szonáta (e-moll)

F. M. Veracini: Sonata Seconda (a-moll)

J.S. Bach: Ária és variációk a Goldberg-variációkból (BWV 988)

Közreműködik:

Bánhegyi-Maros Dóra – hegedű

Hegyi Barnabás – csembaló

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

Hegyi Barnabás

Budavári Önkormányzat

JÚNIUS 15., VASÁRNAP, 10.00-13.30

Sportnap és Apák napja

Szeretettel várunk mindenkit egy aktív és tartalmas délelőttre a Sportnapon és Apák Napján! Egészségmegőrző és közösségi programok és sok mozgás várja a családokat.

Az esemény házigazdája: **Győrfi Pál**

Részletes program:

10.00 – Ünnepeles megnyitó

Köszöntőt mond: **Böröcz László**, Budavár polgármestere

10.00-13.00 – Foci bajnokság

10.05-11.00 – Alakformáló torna

Lendüljön formába **Rubint Rella** lendületes napindító edzésén!

11.00-12.00 – Interaktív beszélgetés

Dr. Zacher Gábor toxikológus beszélget a drog- és alkohol-függőség megelőzéséről.

Interaktív, közérthető előadás, lehetőség kérdésfelvetésre.

12.00-13.00 – Kutyás és kulturális programok

• **Dr. Mancs Alapítvány** és **Tuza Erika** rehabilitációs kutyakiképző: „Hogyan lesz egy kutya terápiás kutya?”

• Balettbemutató és szülői tájékoztató

Rujsz Edit és növendékei előadása.

Szolgáltatások a helyszínen:

- **Egészségügyi szűrések** – pl. PSA-szűrés, tanácsadás
- **Spartacus Sportegyesület** – Toborzás, sportbemutató, információk
- **Magyar Rákellenes Liga** – Tájékoztató stand, prevenciók anyagok

Gasztronómiai kínálat:

- **Rosemary Catering** – Kulináris élmények, frissítők, kávé, ebédopciók
- **„Csak Nokedl”** – Sütemények, péksütemények, különleges falatok

Garázsvásár

• Garázsvásár árusok jelentkezése:

info@budaipolgarikozosseg.hu

Együttműködő partner: Budai Polgári Közösség

• Foci bajnokság regisztráció:

sportkozpont@czakosport.hu

A focibajnokság győztese – amennyiben tagjainak legalább fele I. kerületi lakos – egy 5 alkalmas bérlettel gazdagodik a Czákó utcai Sportközpont műfüves pályájára.

Várnegyed Galéria

JÚNIUS 21., SZOMBAT, 16.00-22.00

Múzeumok éjszakája a Várnegyed Galériában

18.30 Plakátaukció

Az eseményt a **Plakátfü** vezeti, aki izgalmas háttértörté-
tekkal mutatja be a válogatott darabokat.

19.30, 20.30

Tárlatvezetés **Bakos Istvánnal**.

Belépés: Múzeumok Éjszakája karszalaggal

Bővebb információ: www.maraikult.hu

1015 Budapest,
Batthyány utca 67.

Nyitvatartás:

szerda: 10.00-18.00

szombat: 10.00-14.00

KIÁLLÍTÁS

Bakos István András: Plakátba zárt történetek

Bakos István András (1941–) Ferenczy Noémi-díjas grafikus, festő és reklámfotós, a magyar plakátművészet meghatározó alakja. Az első kerülethez ezer szálon kötődő Bakos munkássága szorosan kapcsolódik Budapest kulturális életéhez. Konecsni György tanítványaként sajátos vizuális nyelvet alakított ki, amely a zenei, színházi és filmplakátoktól a kereskedelmi grafikáig terjed.

Elsőként tervezett magyar beat-nagylemez borítót (Internationa Beat, 1964). Ikonikus plakátjaival a korszak vizuális kultúráját formálta. A kiállítás betekintést nyújt életművébe, amely a magyar reklám- és plakátművészet kiemelkedő fejezete.

Kurátor: Rozgonyi Lia

A kiállítás június 21-ig tekinthető meg.

Bakos István András – Staféta

Tér-Kép Galéria

JÚNIUS 21., SZOMBAT

Múzeumok éjszakája

Bővebb információ: www.maraikult.hu

1016 Budapest,
Krisztina körút 83-85.

Nyitvatartás:

kedd-szombat: 14.00-18.00

KIÁLLÍTÁS

fiatalság // öregség

A tárlat középpontjában az élet két meghatározó szakasza áll: a fiatalság lendülete és lehetőségei, valamint az öregség érettsége és történelmi lenyomatai. A kiállítás négy magyar női művész alkotásain keresztül vizsgálja az élet e szakaszainak ünnepeit, kihívásait, és egymáshoz való viszonyát.

Kiállító művészek: **Czene Márta, Nemes Anna, Kmetyó**

Annamari, Verebics Ágnes

Kurátor: Nagy Nikolett Colette

A kiállítás június 1-ig tekinthető meg.

Fotó: Kálmán Albert

KULTÚR- FRÖCCS

A VIRÁG
BENEDEK
HÁZBAN

PEZSEGG VELÜNK EGÉSZ NYÁRON!

KONCERTEK • KERTMOZI • KREATÍV FOGLALKOZÁSOK
KIÁLLÍTÁSOK • FRISSÍTŐ FRÖCCSÖK • GARANTÁLT JÓKEDV

2025. JÚNIUS

06.04. GORLO VOLKA KONCERT

06.06. TERRA PROFONDA KONCERT

06.11. A NYUGHATATLAN KONCERT

06.13. ALEXANDER PETROVIC KOKTÉL KONCERT

06.14. KOVÁCSOVICS FRUzsINA KONCERT

06.21. BORIDALOK KONCERT

MÁRAI
125

06.21. 14:00–22:00
MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA

KÖNYVBEMUTATÓ ÉS DEDIKÁLÁS

NYÁRY KRISZTIÁN: ITT KÁVÉZTAK ŐK

DEMKÓ ATTILA: NAPRÓL NAPRA TRIANON

SAL ENDRE: MI, MAGYAROK A SZÍNPADON

SZÁLINGER BALÁZS: MINTHA REPÜLNÉK (PETŐFI NYOMÁN A FELFÖLDÖN)

WAMP POP-UP VÁSÁR 10:00-TÓL 20:00-IG

06.25. LÁMPALÁNG KONCERT

06.27. NASIP KISMET KONCERT

JEGYVÁSÁRLÁS ÉS BŐVEBB INFORMÁCIÓ: WWW.MARAIKULT.HU
CÍM: 1013 BUDAPEST, DÖBRENTAI UTCA 9.

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

VIRÁG
BENEDEK
• HÁZ •

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

2025. MÁJUS 28. – JÚNIUS 21.

MÁRAI
125

MINDEN KORBAN MOZGÁSBAN!

NÁLUNK A SPORT IS BUDAI

A KIHÍVÁS HÓNAPJÁNAK ESEMÉNYEI

MÁRAI MARATON – JÓGA ÉS FUTÁS 125 PERCBEN

Május 28. szerda, 17:00–19:05

GERINCTORNA A CZAKÓN

Május 31. szombat, 10:00–12:00

THAI CHI

Június 7. szombat, 10:00–12:00

STREET WORKOUT

Június 14. szombat, 10:00–12:00

SPORTNAP ÉS APÁK NAPJA

Június 15. vasárnap, 10:00–13:00

MÁRAI SÁNDOR ÉS A SPORT

Június 18. szerda, 18:00

KÖZÖSSÉGI FUTÓEDZÉS

Június 21. szombat, 10:00–12:00

DÉLITORNA

Minden kedden: 12:00–13:00

RTM HASIZOM-REGENERÁLÓ TORNA

Minden szerdán: 8:30–9:30

KANGATRaining

Minden szerdán: 8:30–9:30

SZENIOR GERINCTORNA

Minden szerda és péntek: 10:00–11:00

SZENIOR NORDIC WALKING

Minden hétfőn: 9:00–10:00

SZENIOR PING-PONG

Minden csütörtökön: 17:00–19:00

A kihívás hónapja a mozgásról szól. Teljesítsd a kihívást, mozogj velünk és gyűjts össze a lehető legtöbb pecsétet a pecsétgyűjtő állomások valamelyikén. Értékes nyeremények várnak rád a hónap végén!

Bővebb információk a programokról,
nyereményekről és játékszabályról: www.maraikult.hu/kihivashonapja